

bservant 3

Jaargang 15, 15 september 1994

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

pagina 3

De universiteit wil het bestuur in de rechtbank.

pagina 5

Maastrichtse onderzoeker spoort stille drinkers op.

pagina 6

De echte freaks.

pagina 7

Praagse studenten wachten op nieuwe lente.

pagina 8-9

De Haagse onderwijspecialisten aan het woord.

pagina 16

De bevrijders van Maastricht.

College: paarse plannen kosten tenminste 150 banen

Universiteit in geldnood door eigen groei

De Rijksuniversiteit Limburg zal waar moeten gaan interen op haar reserves om vooral de uitbouw van de instelling nog te kunnen financieren.

schrijft het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg in de herziene nota 'Kansen en Bedreigingen'. De universiteit raakt langzamerhand financieel uitgesput van het investeren in nieuwe opleidingen (psychologie) en het uitbouwen van bestaande opleidingen (cultuur- en wetenschapsstudies, econometrie, internationale bedrijfskunde en geneeskunde). Om te groeien naar tienduizend studenten in 2000 zal de RL de komende tijd jaarlijks 5 miljoen uit eigen middelen moeten halen. Een universiteit ontvangt voor iedere nieuwe student pas twee jaar geld uit de onderwijsbegroting.

In andere financiële bedreiging vormen wachtgelders. Vooral de aangekondigde reorganisatie bij gezondheidswetenschappen zal de totale hoogte van de aanspraken op deze ontslaguitkering fors laten stijgen boven de daarvoor gereserveerde middelen. In 1996 zal de universiteit op dit punt meer dan drie miljoen tekort komen.

het college geen stappen onderneemt in het gebied van financiering van de uitbouw en de wachtgelders, zal de begroting in 1995 een tekort van 2,5 miljoen vertonen. In 1996 en 1997 zal dat tekort oplopen tot 5 miljoen.

wachtgeldproblematiek wil het college strijden door de verantwoordelijkheid ervoor te decentraliseren. Daarvan zouden prikkels moeten uitgaan om de totale hoogte van de uitkeringen beheersbaar te houden. De uitbouw zal deels worden ge-

financierd uit de centrale reserves, maar als het aan het college ligt worden ook de decentrale spaarpotten niet gespaard: „Uitdrukkelijk moeten hierbij de facultaire ABR's (algemene bedrijfsreserve) in ogenschouw worden genomen", waarschuwt de nota.

In de nota 'Kansen en Bedreigingen' is gerekend met de gegevens uit het pré-Kok-tijdperk. Als de voorgenomen bezuiniging van anderhalf miljard op het hoger onderwijs doorgaat, kost dat de RL tussen de 150 en 200 banen, schrijft het college.

Wim Ortjens

Libresse! Nike! Rijksuniversiteit Limburg!

Een onorthodoxe groep hoogleraren liep deze zomer door de stad. Bij nadere beschouwing bleken illustere medewerkers van de algemene diensten de boventoon te voeren. Zo waren er plots een professor Karel Kagie en een professor Jo Palmen. Vakgroep? Civiele Zaken. Binnenkort kan heel Nederland met hen kennis maken als de tv-spotjes van de RL tussen Lingo, All you need is love, Sex met Angela en het NOS-Journaal vertoond gaan worden. De eerste wordt vandaag al uitgezonden, de tweede morgen, de rest volgt in de loop van deze en volgende maand. De spotjes zijn bedoeld om scholieren naar de voorlichtingsdagen te lokken. De RL hoopt de concurrentie hiermee weer een slag voor te zijn; zij was de eerste die in kranten adverteerde, zij is nu ook de eerste universiteit die de televisie als medium gebruikt. Afgelopen maandag zijn de spotjes (twee worden om en om gebruikt) voorvertoond. Of ze op zullen vallen tussen het geweld van Libresse en Nike is de vraag. Ze ogen wat braaf. Rector magnificus Philipsen erkent desgevraagd dat zulks de bedoeling was. Men zocht een 'Oxford-Cambridge-achtige' uitstraling. En dus zien we roeiers op de Maas en veel pittoreske stadstafereeltjes. Jonge mensen roepen enthousiast de naam van een studie en tonen het nulzes-nummer dat voor twintig cent per minuut gebeld kan worden. Een liefvallig meisje prijst kennistechnologie aan op een Vrijthofterras. Ze was ook bij de voorvertoning. Ze studeert economie. Nee, van kennistechnologie had ze voordien nog nooit gehoord. (WB)

Maastricht moet 'MUG'-partners meer betalen

De universiteit van Maastricht moet de collega's in Utrecht en Groningen jaarlijks elfduizend gulden vergoeden per student in de verplegingswetenschap. Tot nu toe betaalde de RL maar 7500 per student. Met dit oordeel heeft prof. dr. R. In 't Veld deze week een einde gemaakt aan een slepende vete tussen de zogeheten 'MUG'-partners.

Het meningsverschil over de financiering van verplegingswetenschap was een gevolg van verschillende interpretaties van de in 1990 gemaakte afspraken tussen de drie partners. Afsproken werd dat de Utrechtse en Groningse studenten in Limburg zouden worden ingeschreven en daar ook collegegeld zouden betalen, en dat de Maastrichtse universiteit de twee andere opleidingen vervolgens volgens de gangbare normen zou vergoeden.

Die constructie was nodig omdat minister Ritzén (onderwijs) geen nieuwe doorstroomopleiding verplegingswetenschappen (VW) naast de Limburgse toestond. De

RL beloofde een 'proportioneel deel van de rijksbijdrage' die zij voor de VW'ers zou ontvangen door te sluizen naar haar 'MUG'-partners.

Vorig jaar werd duidelijk dat Maastricht deze vage afspraak aanzienlijk zuiniger uitlegde dan Utrecht en Groningen hadden verwacht. Onder 'rijksbijdrage' verstond de RL 7500 gulden (de kale studentprijs uit het financieringsmodel van het ministerie) terwijl Utrecht en Groningen 14250 gulden per student claimde. Omdat partijen ook na lang onderhandelen geen centimeter tot elkaar kwamen, werd uiteindelijk de hulp ingeroepen van prof. dr. R. In 't Veld.

Blijkens zijn brief heeft In 't Veld zich nogal verbaasd over de sfeer tussen de MUG-partners. „De toonzetting van uw correspondentie biedt geen overtuigende illustratie voor de hartelijkheid die interuniversitaire samenwerking zou dienen te kenmerken," constateert de Rotterdamse hoogleraar fijntjes.

In zijn advies kiest In 't Veld nu voor de gulden middenweg tussen de door Maastricht geboden en het door Utrecht en Groningen gevraagde bedrag van 14.250 gulden. Volgens In 't Veld moet Maastricht in ieder geval ook het collegegeld en een deel van de overheidstoelag voor het doen van onderzoek naar de twee partners doorsluizen. Dat zou met terugwerkende kracht vanaf 1992 moeten gebeuren.

De Utrechtse collegevoorzitter Veldhuis noemt de uitspraak een zeer aanvaardbaar compromis, dat een heel eind gaat in de door Utrecht gewenste richting. Dr. K. Dittrich, voorzitter van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg, wil nu nog geen reactie geven op de inhoud van het tien regels tellende voorstel van In 't Veld: „Ik ken alleen het advies. Daar heb ik nog geen argumenten in kunnen ontdekken."

U-blad (EH) / Wim Ortjens

Maastricht, Eindhoven en Tilburg

Drie zuidelijke universiteiten voeren strategisch overleg

Bestuurders van de universiteiten van Tilburg, Eindhoven en Maastricht komen volgende week donderdag bijeen 'om zich te beraden op elkaars strategieën', zoals de Maastrichtse voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, het uitdrukt. Het overleg heeft volgens hem een informatief karakter. Of er een vervolg komt hangt af van de resultaten."

dat Eindhoven en Maastricht proberen hun belangen op elkaar af te stemmen is volgens Dittrich een logisch gevolg van de al langer bestaande samenwerking, met name op gebied van de medische technologie. Dat Tilburg erbij wordt betrokken is een ge-

volg van de constatering „dat de relatie met die universiteit de laatste tijd nogal is bekoeld. Ik heb de indruk dat bepaalde initiatieven van onze kant daar niet altijd op hartelijke instemming hebben kunnen rekenen," zegt Dittrich. In Tilburg maakt men zich niet alleen zorgen over het Maastrichtse plan om met een concurrerende opleiding psychologie te beginnen, maar ook over het Limburgse streven tot verregaande samenwerking tussen Maastricht en Diepenbeek. Dat laatste zou overigens ook de belangen van Eindhoven kunnen raken. Het is zeker niet de bedoeling van het overleg afspraken te maken over een verdeling van de zuidelijke studentenmarkt, verzekert de Maastrichtse collegevoorzitter: „Daar ben ik absoluut geen voorstander van. Laat iedereen maar concurreren op eigen kracht. Die kunnen we wel versterken door te zoeken naar mogelijkheden voor samenwerking. Ik kan me voorstellen

dat op het gebied van rechten en economie valt te combineren." Het zuidelijke overleg is volgens Dittrich beslist geen reactie op de plannen van de vier oudste universiteiten Amsterdam, Utrecht, Leiden en Groningen om hun belangen te bundelen tegenover de kleine instellingen die naar hun mening het wetenschappelijk onderwijs te zeer verbrokkelen: „De afspraak met Tilburg en Eindhoven staat al zes weken in mijn agenda. Toen was mij nog niets bekend van de plannen van die andere vier. Ik moet zeggen dat ik daar ook geen moment van wakker lig als die instellingen de behoefte voelen zich meer te profileren. Prima, ik kan me voorstellen dat zij vinden dat die kleine instellingen zich zo goed profileren dat zij daar ook behoefte aan krijgen. Dat schept alleen maar meer helderheid."

Jacques Herraets

Fusieplannen met Diepenbeek wachten op paarse politiek

De Vlaamse minister van Onderwijs L. Van den Bossche ziet de mogelijkheden tot samenwerking tussen de universiteiten van Diepenbeek en Maastricht om erin als de paarse plannen rond de hervorming van het wetenschappelijk onderwijs zullen doorgaan.

Nederland: „Die plannen kunnen het dossier vertroebelen, omdat de wederzijdse erkenning van de diploma's in gevaar komt. Maar ik geloof niet dat het zo'n vaart zal lopen met die hervorming," zegt secretaris W. Goetstouwers van het Limburgs Universitair Centrum. Hij hoopt wel dat er snel duidelijkheid komt over de Nederlandse onderwijspolitiek, omdat anders het 'rijpingsproces' van het fusieplan aan Vlaamse zijde stilvalt: „We

weten dat het een zaak is van lange duur, maar nu het proces hier op gang is gekomen, moeten we de dynamiek erin proberen te houden." Dat minister Van den Bossche een afwachtende houding aanneemt, is volgens Goetstouwers niet ongewoon: „Dat is altijd zijn houding geweest. Hij staat open voor ons initiatief, maar hij zal zelf niets ondernemen."

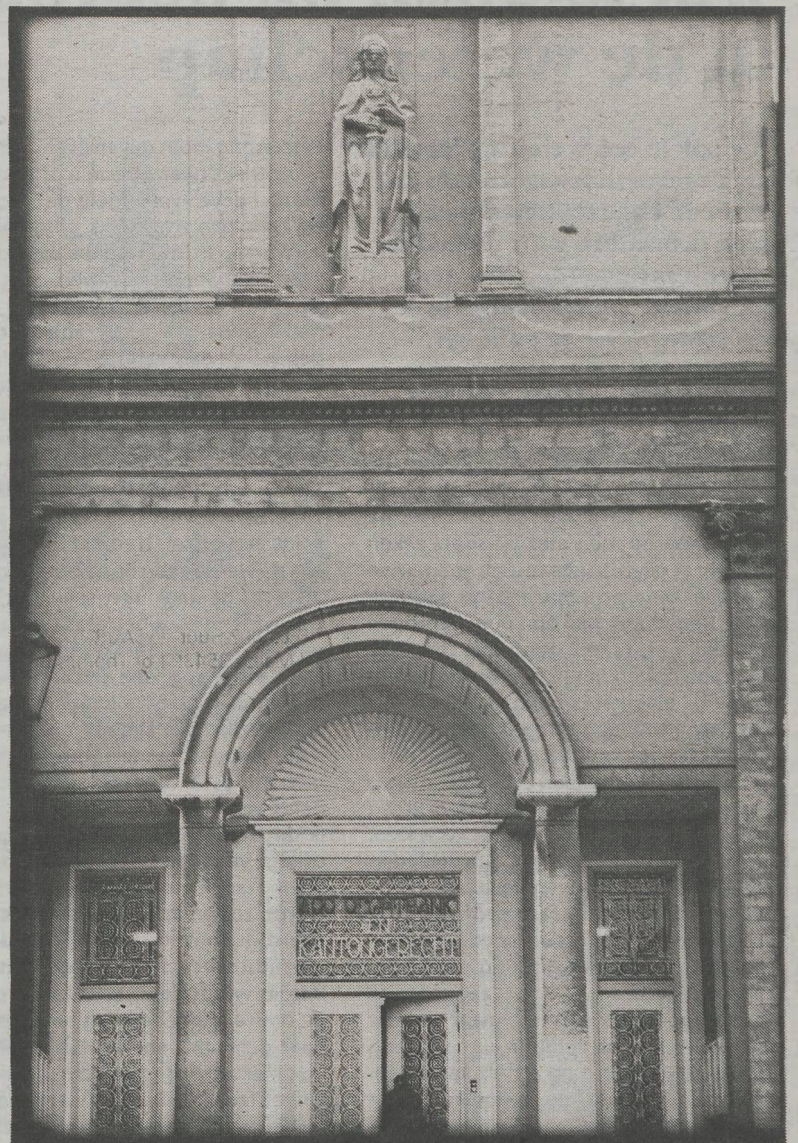
Jacques Herraets

Plan biomedische technologie in laatste fase

Er is enige vertraging ontstaan in de plannen voor een nieuwe opleiding biomedische technologie, die in samenwerking met de technische universiteit Eindhoven (TUE) zal worden georganiseerd. Werd aanvankelijk overwogen om een gezamenlijke opleiding te maken die zou leiden tot de ingenieurstitel, uit het Hoger onderwijs en onderzoek plan 1994 (HOOP) van het ministerie van onderwijs blijkt dat dat privilege in principe is voorbehouden aan de technische universiteiten. Algemene universiteiten kunnen slechts de doctorandustitel vergeven. Het college van bestuur van de RL gaat niet accoord met een gezamenlijke opleiding die uiteindelijk onder Eindhovense verantwoordelijkheid zou leiden tot een ir.-titel. Eind augustus werd dit aan de RL-TUE-commissie die een curriculum voor de opleiding ontwerpt, medegedeeld. Deze heeft daarop de plannen moeten aanpassen

in de richting van een weliswaar gezamenlijke opleiding, waarvan echter de eindfase onder verantwoordelijkheid van ofwel Eindhoven ofwel Maastricht valt. Afhankelijk daarvan wordt een ir.- of een drs.-titel uitgereikt. Om te zorgen dat het voorstel tijdig (voor 1 oktober) bij de adviescommissie onderwijsaanbod (Aco) op de mat ligt stelt het college van bestuur een kunstgreep voor aan de universiteitsraad en de faculteitsraden van geneeskunde (de beoogde penvoerder), gezondheidswetenschappen en algemene wetenschappen. Van hen wordt een principe-uitspraak verwacht dat men de plannen steunt. De werkelijke goedkeuring zou dan moeten plaatsvinden voordat de aanmelding bij het centrale landelijke register plaatsvindt, dat wil zeggen voor 31 januari 1995.

Wammes Bos

Het gebouw op de Minderbroedersberg: nu nog rechtbank, straks bestuursgebouw van de RL (foto Nelis Tutkey)

Universiteit wil bestuur in rechtbank

De universiteit wil het gebouw van de arrondissementsrechtbank aan de Minderbroedersberg toch overnemen om daar het bestuursgebouw van te maken.

Dat staat in de nota 'Kansen en Bedreigingen', waarin een tussenbalans wordt opgemaakt van de financiële positie voor de komende jaren. Bij het hoofdstuk 'Investerings' staat een bedrag van 3,5 miljoen gereserveerd voor de aankoop van de rechtbank en nog eens 5 miljoen voor de verbouwing, die in '95 en '96 wordt uitgevoerd.

De RL heeft al jaren een recht van koop op het gebouw van de rechtbank, maar de afgelopen maanden zag het ernaar uit dat de transactie niet zou doorgaan. Begin dit jaar deed zich plotseling de kans voor de ruimtenood in de binnenstad op een andere manier op te lossen, toen bekend werd dat de stadsbibliotheek naar een nieuw gebouw op het Céramiqueterrein wilde verhuizen. Dat plan zou alleen haalbaar zijn als de universiteitsbibliotheek de gebouwen van de stadsbibliotheek aan de Looiersgracht zou overnemen. Die oplossing was voor de universiteitsbibliotheek een geschenk uit de hemel, omdat zij in haar huidige behuizing, het Bonnefantenklooster niet meer uit de voeten kan en de verbouwingsplannen die er liggen, op verzet stuiten bij de gemeente Maastricht.

Wat er nu moet gebeuren met het vrijkomende Bonnefantencomplex is nog steeds de vraag. De gedachte om daar het bestuursgebouw van te maken en af te zien van de koop van de rechtbank is volgens het hoofd van de dienst Huisvesting, ir. H. Beijer, weer

verlaten. Bij de voorbereidingen van het nieuwe Huisvestingsplan is volgens hem al gebleken dat de ruimtebehoefte van de universiteit groot genoeg is om zowel de rechtbank als de stadsbibliotheek over te nemen. Als naar verwachting de bibliotheek medio 1997 kan verhuizen naar de Looiersstraat, is het nog niet zeker dat het vrijgekomen Bonnefantenklooster meteen een nieuwe bestemming krijgt: „Het kan zijn dat we het gebouw even in de motteballen zetten. Dan blijven we het stoken op een minimum van vijf graden totdat we er een goede bestemming voor hebben gevonden." Beijer acht het uitgesloten dat het gebouw wordt verkocht. Op 1 januari 1995 krijgt de universiteit het recht vrij over haar onroerend goed te beschikken. Zij was al eerder om niet eigenaar geworden van de gebouwen, maar het 'economisch beschikkingsrecht' lag nog steeds bij de overheid.

Als over twee jaar de verbouwing van de rechtbank klaar is, zal er in de binnenstad weer een kleine volkshuisvesting op gang komen. De delen van de rechtenfaculteit die nu nog in de Nieuwenhof zijn gehuisvest, nemen dan de plaats in van de diensten die nu in de Bouillonstraat zitten. Wie vervolgens naar de Nieuwenhof verhuist is nog niet duidelijk. Dat is een van de zaken die de komende maanden moeten worden uitgevochten in een werkgroep waarin alle faculteiten, de dienst Huisvesting en de Financieel-Economische Dienst zijn vertegenwoordigd. Wie waar komt is volgens Beijer niet in de laatste plaats een kwestie van geld: „De investeringen in de gebouwen zijn geen probleem, maar de vraag is nog in hoeverre de faculteiten straks de exploitatielasten kunnen opbrengen."

Jacques Herraets

We laten talent toch niet lopen?

Marcyslak WO SLAVISCHE TALEN / Davidson WO BOUWKUNDE / Tanizi HBO FILM-TELEVISIE / Aazanghazvini HBO ELECTROTECHNIEK / Saffari Kerdagari WO TANDHEELKUNDE / Razvan HBO WERKTUIGBOUW / Abdalla HBO ELECTROTECHNIEK / Ramenay HBO INFORMATICA / Abdi HBO ELECTROTECHNIEK / Alabir HBO KUNST / Babbahram HBO LABORATORIUM / Babzadeh HBO THEATER / Farzan HBO 3D DESIG / Astrak HBO LABORATORIUM / Jafar Ghassam WO TANDHEELKUNDE / Gheezahag HBO ELECTROTECHNIEK / Datoobay HBO HANDELSRECHTEN EN WISKUNDE / Mitrasa HBO FYSIOTHERAPIE / Khoshakhlagi HBO MEAO / Mohamadzadeh HBO ECONOMIE / Khab HBO ENERGIE/TECHNIEK / Goban HBO FAKULTAAT / Golzari HBO THEATER / Khamzadeh HBO INFORMATICA / Kamalzadeh WO INFORMATICA / Emu-Kal HBO MAATSCHAPPELIJKE WETENSCHAPPEN / Mirza HBO COMMERCIELE ECONOMIE / Vaghtalab HBO CULTURELE LEERKRACHTEN / Mohamad HBO MAATSCHAPPELIJKE WETENSCHAPPEN / Motavassari HBO GRAFISCHE VORMGEVING / Nasiri HBO GRAFISCHE VORMGEVING / Naseri HBO GRAFISCHE VORMGEVING / Paknehad WO GENESKUNDE / Pinat HBO GRAFISCHE VORMGEVING / Rahimi HBO ELECTROTECHNIEK / Saad WO GENESKUNDE / Yavand WO GENESKUNDE / Rasheed WO GENESKUNDE / Rasghari WO GENESKUNDE / Celic Medic HBO SCHILDEREN / Shahrkoti HBO BOUWKUNDE / Soltan HBO ARCHITECTONISCHE VORMGEVING / Soltani HBO FYSIOTHERAPIE / Jaffari Lakhu HBO TELECOMMUNICATIE / Pedros Velasquez HBO TROPISCHE LANDBOUW / Dodaran Yagoubi WO PERZISCH / Yarden WO ETNISCHE MINDERHEDEN / Holmrad WO MICROBIOLOGIE / Nguyen WO MINERIEKUNDE / Rezani HBO INFORMATICA / Ramdanas WO LEVENSMIDDELEN TECHNOLOGIE / Celic HBO SCHILDEREN / Omid HBO WERKTUIGBOUW / Stakovic HBO ELECTROTECHNIEK / Erami HBO ARCHITECTUUR / Nazarian WO INFORMATICA / Ayubzadeh HBO ELECTROTECHNIEK / Kavehercy WO INFORMATICA en 13 afgestudeerden die hun naam liever niet genoemd zagen.

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF Postbus 14300 3508 SK Utrecht Giro 76300

Donateurs bedankt!

Wat te doen bij bedrog in de wetenschap

Hoe pak je een wetenschappelijk fraudegeval in je eigen staf aan? De medische faculteit wil een vaste procedure voor de manier waarop aanklachten worden behandeld. Ook landelijk is de discussie hierover onlangs aangezwengeld.

De 'kwestie Van Praag' vormde voor de faculteitsraad van geneeskunde de aanleiding om eens na te gaan denken over de manier waarop men met dit soort zaken om dient te gaan. In een recent verschenen boek over wetenschappelijke fraudegevallen in Nederland was opnieuw een oude beschuldiging tegen psychiater prof. H. van Praag opgenomen. In de jaren zeventig zou hij plagiaat hebben gepleegd, iets wat door Van Praag zelf altijd heftig ontkend is. De 'heropende' zaak kreeg deze keer ook aandacht van rector magnificus Cohen, die concludeerde dat Van Praag geen boos opzet kon worden verweten, hooguit wat onhandigheid. Kort geleden diende zich opnieuw een geval aan bij de medische faculteit. Decaan prof. Sanders, de opsteller van de 'FdG-procedure bij beschuldiging van of verdenking op wetenschappelijk bedrog', wil niets zeggen over de (nog lopende) zaak zelf, maar wel dat deze eveneens aanleiding was om een standaardwerkwijze op schrift te stellen. Dit met de uitdrukkelijke bedoeling om de drempel voor het indienen van een klacht niet te hoog te maken, en tegelijkertijd de aangeklaagde persoon in bescherming te nemen tegen ongegronde aantijgingen. Als definitie voor wetenschappelijk bedrog geldt 'het verzinnen of vervalsen van gegevens of resultaten, of het onrechtmatig toeëigenen van intellectueel eigendom'. De procedure voorziet vervolgens in een informeel en een formeel stadium. In de informele fase kan een klacht bij de faculteitsdecaan of de portefeuillehouder onderzoek worden gedeponereerd, waarop bekeken wordt of hij ernstig genoeg is. Is dat het geval, dan treedt de formele fase in, waarbij de klager een schriftelijke uit-

eenzetting moet geven over de fraude die hij ontdekt heeft. Decaan of portefeuillehouder geven vervolgens de beschuldigde de kans zich schriftelijk en mondeling te verweren. In dit stadium kan de klager eventueel anoniem blijven, zegt Sanders. Afhankelijk van het verweer en mogelijk nader onderzoek door andere deskundigen wordt dan besloten de klacht over te brengen aan een commissie bestaande uit de rector magnificus, de (vice-)voorzitter van de wetenschapscommissie en een derde lid. Deze hoort opnieuw alle partijen. Als de conclusie daarna luidt dat er van wetenschappelijk bedrog geen sprake is, volgt eerherstel. Hoe dat gebeurt, hangt van de wensen van de aangeklaagde partij af. Voor de aanklager schuilt er dan nog een adder onder het gras: heeft de commissie de indruk dat hier sprake is van een valse aantijging, dan kan dat 'consequenties' voor de beschuldigende partij hebben. Welke dat zijn vermeldt de notitie niet. Volgens Sanders kan hierbij in het uiterste geval gedacht worden aan arbeidsrechtelijke sancties.

Is de klacht echter gegrond, dan zullen college van bestuur en/of het faculteitsbestuur stappen ondernemen. Het bedrog wordt zoveel mogelijk openlijk gecorrigeerd, dus bijvoorbeeld bij de redactie van het tijdschrift waarin de misstap is begaan. Verder wordt de kwestie 'afhankelijk van de omstandigheden van het geval' openbaar gemaakt, en eventueel volgen dan ook hier arbeidsrechtelijke sancties. Of het faculteitsbestuur van geneeskunde de gevraagde instemming met deze procedure van het college van bestuur zal krijgen is nog niet duidelijk. Zo niet, dan blijft de afhandeling van dit soort affaires geheel in handen van facultaire autoriteiten. Ook landelijk wordt nagedacht over de beste handelwijze ingeval ergens wetenschappelijk bedrog wordt gepleegd. Op initiatief van de wetenschapsorganisatie NWO is de kwestie in het tripartite overleg tussen NWO, KNAW en VSNU aan de orde geweest. Resultaat heeft dat volgens betrokkenen nog niet gehad.

Wammes Bos

Studentenbladen economie fuseren

'Ikonomix' en 'EFM-magazine', de twee studentenbladen van de economische faculteit, bestaan niet meer. Het ene blad had te weinig geld, het andere kampte met een gebrek aan schrijftalent. De twee redacties hebben nu de krachten gebundeld en bereiden op dit moment nummer één van het nieuwe blad 'Eloquent' voor. Dat zal eind oktober verschijnen.

Geld, of liever het gebrek aan geld, was voor de redactie van Ikonomix aanleiding voor de fusie. Het blad was wat betreft de inkomsten helemaal afhankelijk van de adverteerders. En juist die bleven, geheel volgens de landelijk trend, steeds vaker weg. Uiteindelijk meldde zich dit voorjaar geen enkele adverteerder meer en daarmee stopte de produktie van Ikonomix. De laatste twee nummers van jaargang negen (normaal maakte men zes nummers per jaar) zijn dan ook niet verschenen. De grote concurrent voor Ikonomix was het blad van de Economische Faculteitsvereniging Maastricht, EFM-Magazine. Dat

had heel wat minder moeite met de krappe advertentiemarkt. Niet alleen dat EFM-Magazine via de vereniging subsidie van de faculteit kreeg, maar ook om de paar bedrijven die nog wilden adverteren in een studentenblad van de economische faculteit, bij het Magazine aankloppen. Simpelweg omdat dit blad door bedrijfsbezoeken en excursies die de vereniging organiseert, veel beter bekend is met het bedrijfsleven.

Het was dan ook niet een tekort aan geld maar een tekort aan schrijftalent dat de redactie van EFM-Magazine overhaalde tot een fusie. Want juist aan schrijvers bleef Ikonomix geen gebrek. Het nieuwe 'Eloquent' wordt volgens ingewijden kruisling tussen EFM-Magazine en Ikonomix; dus met veel verenigingsnieuws, cultuur nieuws en interviews met mensen uit het bedrijfsleven. Het is ondergebracht in een zelfstandige stichting die echter is gelieerd aan EFM. Studenten die lid van de vereniging krijgen 'Eloquent', vier keer per jaar zal verschijnen, automatisch thuisgestuurd. Andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor een bedrag tussen de vijf en tien gulden. Over exacte prijs wordt nog gediscussieerd.

Riki Jans

Steunpunt studiefinanciering houdt balie in Maastricht

Wie klachten of vragen over de studiefinanciering heeft, kan ook na 7 oktober nog in Maastricht terecht. Op die dag verhuist het steunpunt studiefinanciering weliswaar officieel naar Sittard, maar in de Lenculenstraat blijft de balie van maandag tot en met donderdag geopend (tussen 11.00 en 16.00 uur) voor dringende kwesties.

In eerste instantie was het de bedoeling dat alle dienstverlening uit Maastricht zou verdwijnen. Er zouden alleen steunpunten in Sittard en Eindhoven komen en een

balie in Venlo. Echter na protest van de Rijksuniversiteit Limburg en de Hogeschool Maastricht is in overleg met de formatie Beheer Groep in Groningen (vroegere Informatiseringsbank) besloten om in Maastricht vier dagen per week de balie open te houden. De medewerkers van de studenten te woord zal staan, wordt gedetacheerd vanuit Sittard en wordt gedeeltelijk door Groningen en gedeeltelijk door de RL betaald.

Riki Jans

Bunde voorbij

Wekelijks onderneem ik met de trein mijn vertrouwde afzakkertje naar het zuiden, culminerend in de al even vertrouwde Pavlov-reactie: als ik Bunde zie, raak ik opgewonden. Inmiddels - talloze treinreizen later - snap ik ook waarom: eenmaal Bunde voorbij, ligt Maastricht voor mij, zo heb ik begrepen. En elke keer als hij weer rechts van mij in het raampje verschijnt, de nu vereenigde glasfabrieken Schiedam, Leerdam, Maastricht, krijgt mijn Bundense opwinding de verdiende bekrachtiging: dit is Maastricht, hier gebeurt het, hier moet ik zijn.

Want Maastricht is het rustieke centrum van eeuwenoude topbeschaaving. In feite is het één groot open-lucht-museum, driftig in de weer met de bescherming van haar dierbare attracties. Dus als de ruïnes aan het Vrijthof wat al te bouwvallig worden, bouwt men een prachtige Pizza-but om de aandacht af te leiden. En als het Vrijthof op een zomerse zondagmiddag overbevolkt raakt door Hollandse toeristen, dan verschijnt er een heel leger motorrijders om ze de stuipen op het lijf te jagen, rechtstreeks de grotten van de St. Pieter in. En wordt er ergens in Maastricht een villabuurt ontsticht door een opvangcentrum voor drugsverslaafden? Geen nood, binnen no time staan zeer gegoede burgers klaar om de junks het vuur aan de schenen te leggen. Want leefbaarheid is een groot goed.

Maar ook de Maastrichtse normen en waarden mogen er zijn. Het is alsof die nauwelijks zijn aangetast door de erosie van de moderne tijd. Dus in Maastricht hebben de fietsen gewoon een achterlicht, stoppen voetgangers braaf voor een stoplicht en zal je tevergeefs zoeken naar een gesloopte telefooncel. En verschijnen ze toch, de eerste voortekenen van moderne

verloedering, dan worden meteen maatregelen getroffen...

Al een tijdje kom je op het Vrijthof niet alleen fotomodellen, Maastrichtenaars en rijke toeristen tegen, maar ook mensen van deze wereld. Volk dat - laat ik zeggen - niet helemaal accordeert met het maastrichtse straatbeeld zoals beschreven in de folders: junks die zich niet scheren, zwervers die afvalbakken beroven en bedelaars die 2,50 van je willen en je uittlachen als het een gulden wordt. En niet dat ze zich schamen, afzijdig houden of van kant maken. Nee, ze lopen gewoon open en bloot over het Vrijthof, alsof het een publieke ruimte is.

'Het is tijd voor een reveil', klonk dus ergens een stem, in het midden latend of de ethische of de esthetische versie werd bedoeld. Maar het maakte niet uit: instemming was zijn deel, lang werd niet getreuzeld, het kwaad werd bij de wortels aangepakt.

En zo kan het gebeuren dat in Maastricht buitenlandse junks zachtjes, bijna teder, langs de wapenstok van gemotiveerde dienders worden begeleid op gratis excursies, ver weg over de grens naar het bosrijke België. Exclusieve reizen waarvoor - niet helemaal eerlijk natuurlijk - alleen buitenlanders in aanmerking komen. En streng zijn ze, de voorwaarden: je moet stinken, het blaaspipje moet fors uitslaan, je identiteitskaart moet onvindbaar blijven en ten slotte moet je een beuse allochtonen-test afleggen: soundmixen op de Maastrichter Staar. Wie dat niet kan, wint en krijgt de reis.

Maar er zijn meer winnaars: Maastricht dat de bevolking inheems en netjes houdt, de politie voor wie het hartverwarmend is om de gelukkige prijswinnaars te mogen uitzwaaien, en België ..., ach die Belgen moeten niet zeuren.

Als het daar vol wordt, kunnen ze altijd nog wat liefhebben van het Vlaams Blok uitwisselen, want - zo zullen we maar zeggen - die accorderen niet helemaal met het Antwerpse straatbeeld zoals beschreven in de folders.

Zelfs op puriteinen zoals ik heeft de schoonmaak een reinigend effect. Inmiddels begeef ik mij niet meer naar het zuiden zonder mijn haren te wassen, mijn zachte g te oefenen en mijn zondagse jas aan te trekken, de identiteitskaart veilig in de binnenzak. En mijn extacy-pillen neem ik alleen nog maar in als ik in een disco in België ben. Want één ding is me wel duidelijk geworden: in Maastricht moet niet te veel gaan lijken op mijn broer, die in Amsterdam woont, maar eigenlijk een thuisloze, verslaafde junk is met wanen. Dat zal mij niet overkomen, denk ik dan, terwijl ik over het Vrijthof loop en geniet van die rustgevende, gemoedelijke vriendelijkheid die me te wachten staat, stralend op de terugweg, eenmaal Bunde voorbij.

Ruud van den Berg

Stie
vaa
hui
kon
maz
als
alc
Maa
zoc
van
pro
vier

Nee,
spree
prob
iema
mete
tijde
ramd
spree
men
zou
dran
niet
Wat
dewe
kund
haar
colle
een
op h
drink
Bijna
meer
binne
men
bleer
als z
const
proet
ten g
cent
van
alleen
die v
darm
men,
De re
verbc

Waar
plaat
tiente
bleen
voor
caat
aansr
patië
trouw
drink
stevig
te ve
nog t
mann
glas k
ken h
naar
typ ic
dat o
bijjor
artser
drank
reld v
drinki
soms
willer
ma of
hij ze
ouder
weer
probl
de ou
als zc
kreeg
Het st

Als di
zodar
niet a
datis;

Stille drinker betrapt

Stiekeme drinkers ontspringen vaak de dans als ze bij de huisarts op bezoek gaan. Ze komen met (vage) klachten, maar de dokter herkent ze niet als de kwalen van een stevige alcoholgebruiker. Een Maastrichtse promovendus zocht typische karakteristieken van de verborgen probleemdrinker. Hij vond er vier.

Nee, hij ziet niet in iedere patiënt die zijn spreekkamer binnenstapt een potentiële probleemdrinker. Integendeel. "Wanneer iemand klaagt over hoofdpijn, dan denk ik meteen aan een tumor. Dat verband is er tijdens de opleiding blijkbaar goed ingeramd. Maar wanneer iemand tijdens mijn spreekuur klaagt over maagpijn en problemen op zijn werk of in zijn huwelijk, dan zou ik eigenlijk moeten vragen of hij een drankprobleem heeft, maar dat doe ik lang niet altijd. Vaak denk ik er niet eens aan." Wat dat betreft is drs. Michiel Cornel, medewerker van de vakgroep huisartsgeneeskunde en huisarts in Nederweert, 'geen haar beter' dan het merendeel van zijn collega's. Al zou je dat wel verwachten van een arts die over twee weken promoveert op het proefschrift 'Detection of problem drinkers in general practice'.

Bijna één op de tien Nederlanders werkt meer dan dertig glazen per week naar binnen, heeft daar ook nog eens problemen mee en verdient dus het stempel probleemdrinker. Het gros wordt echter niet als zodanig door de huisartsen opgemerkt, constateert Cornel in het begin van zijn proefschrift. Als we hun registraties moeten geloven, kan slechts één tot twee procent van de Nederlandse bevolking niet van de drank afblijven. Blijkbaar vallen alleen de overduidelijke probleemdrinkers die vaak last hebben van jicht, maag- en darmklachten, fracturen en sociale problemen, de huisarts op.

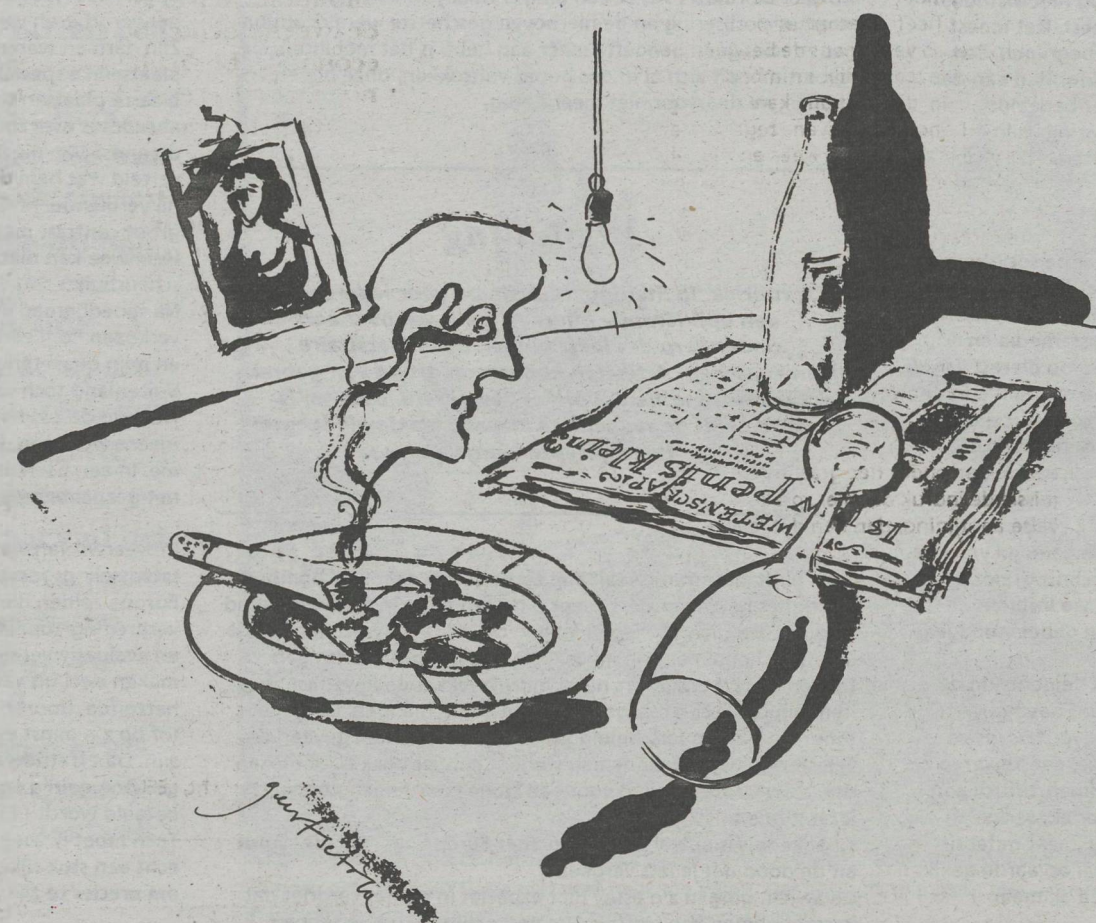
De rest, zo'n acht procent, blijft voor hem verborgen.

Taboe

Waarom is dat het geval? Op de eerste plaats natuurlijk omdat slechts weinig patiënten uit zichzelf over hun drankprobleem beginnen. Maar ook omdat drank voor heel wat artsen nog steeds een delicaat onderwerp is dat men maar liever niet aansnijdt; bang om de gevoelens van de patiënt te kwetsen en daardoor een vertrouwenscrisis te riskeren. Bovendien drinkt de gemiddelde huisarts zelf ook een stevig glas, al weet hij dat meestal heel slim te verbergen. Verder gaan huisartsen er nog te vaak van uit dat het vooral oudere mannen zijn die regelmatig te diep in het glas kijken. Zodra ze met jongeren te maken hebben, komt het niet in hen op om naar de drank te vragen. Maar dit stereotyp idee is al lang achterhaald. Het blijkt dat overmatig alcoholgebruik juist meer bij jonge mensen voorkomt. Voor veel huisartsen is alleen de echte alcoholist die zijn drankzucht niet meer voor de buitenwereld verborgen kan houden, een probleemdrinker. De lichtere gevallen kent men soms wel, maar die tellen niet mee. "Ze willen die mensen liever niet met dat stigma opzadelen", meent Cornel. Dat merkte hij zelf toen hij in de praktijk van een oudere collega werkte. Iedere keer als hij weer trots meldde dat hij een verborgen probleemdrinker had opgespoord, bleek de oudere huisarts de man of vrouw al lang als zodanig te kennen. "Ja, dat weet ik, kreeg ik dan te horen. Dat zit in de familie. Het stond echter nooit op de kaart."

Schuldgevoel

Als de meeste probleemdrinkers niet als zodanig worden herkend, worden ze ook niet adequaat door de arts behandeld. En dat is zonde, vond Cornel. Zeker omdat een

(tekening Geert Setola)

gesprek met de huisarts al heel heilzaam kan werken. Om er in ieder geval voor te zorgen dat de drinkers wat sneller boven tafel komen, zocht hij, in samenwerking met de vakgroep medische sociologie, de typische karakteristieken van een "hidden problem drinker" die een huisarts zonder veel moeite tijdens zijn spreekuur kan opmerken.

Zestien Limburgse huisartsen deden mee aan zijn onderzoek. Zij gaven meer dan 1500 patiënten, willekeurige mensen maar ook alle bij hen bekende probleemdrinkers, een vragenlijst mee naar huis waarin onder andere gevraagd werd naar de sociale achtergrond, het drankgebruik, het slikken van kalmeringstabletten en het psychisch en sociaal welbevinden. Van de 1405 lijsten die terug kwamen, waren er 122 door bekende probleemdrinkers ingevuld. De overige 1283 respondenten zou-

den volgens de huisartsen geen problemen met alcohol hebben. Maar toen Cornel zijn analyse er op losliet, bleken 82 van de 1283 wel degelijk problemen te hebben. Men worstelt met de drank: een regelmatige behoefte om minder te gaan drinken wordt afgewisseld met een even regelmatig schuldgevoel over die steeds weer terugkerende greep naar de fles. Daarnaast moesten zij ook nog eens toegeven dat het glaasje port of rode wijn herhaaldelijk wordt ingeschonken met de hoop dat het daarna allemaal beter zal gaan. Een aantal functioneert door de drank zelfs minder goed. Een enkeling bekende dat hij zijn werk er door is kwijtgeraakt. Gemiddeld drinken deze mensen volgens eigen zeggen 4,4 glas per dag. Een cijfer dat in werkelijkheid wel wat hoger zal liggen, meent Cornel. Want mensen hebben nou eenmaal een vertekend beeld van het aan-

tal glazen bier of wijn dat ze per dag drinken.

Toen Cornel eenmaal de 82 verborgen probleemdrinkers had opgespoord, kwamen de typische karakteristieken van deze mensen ook snel boven water. Het blijken voornamelijk rokende mannen te zijn die in het voorafgaande jaar een ingrijpende of droevige gebeurtenis hebben meegemaakt (overlijden van de partner, een echtscheiding, baan kwijtgeraakt) en bovendien sociale problemen hebben. "Ik kom hier in Limburg bijvoorbeeld nogal wat mensen tegen die worstelen met het geloof. Meestal zijn het oudere mensen, gelovig opgevoed, die ontdekken dat al het bidden en hun wekelijkse rit naar de kerk niet helpt. Zij zien dat de jongeren massaal de kerk de rug toe keren. Dan gaan ze twijfelen en verliezen ze de vaste grond onder de voeten. Zo'n sociaal probleem kan voor mensen aanleiding zijn om te gaan drinken."

De vier karakteristieken hebben volgens Cornel een voorspellende waarde. Daarom kan een huisarts dit korte rijtje ("je moet de huisarts niet met een hele lange lijst opzadelen, die gebruikt hij niet") als een instrument gebruiken om verborgen probleemdrinkers op te sporen of bij twijfel even te checken. Zo'n eenvoudig instrument bezat hij tot op dit moment nog niet. Of hij het hele rijtje ook altijd zal afwerken, is nog maar de vraag. Huisarts Cornel loopt in ieder geval niet braaf het rijtje van onderzoeker Cornel af. Wanneer de huisarts vermoedt, om wat voor reden dan ook, dat de man tegenover hem een drankprobleem heeft, vraagt hij het meteen op de man af. "Ik vraag dan niet eerst of hij rookt, en of er misschien een ingrijpende gebeurtenis in zijn leven heeft plaatsgevonden. Die stappen sla ik dan over." Dan grinnkend: "Of dit een ondergraving van mijn eigen theorie is? Nee. De indicatoren zijn zeker belangrijk voor artsen die moeite hebben om het drankprobleem te bespreken. Die hebben die tussenstapjes nodig." Zij weten nu dat de kans groot is (namelijk 42%) dat een rokende man van dertig die vertelt dat hij een schokkende ervaring achter de rug heeft en bovendien ook nog sociale problemen heeft, een probleemdrinker is. Dat gegeven zal volgens Cornel zelfs de meest huiverige huisarts over drempel helpen.

Riki Janssen

Hogere kosten komen voor rekening faculteiten

Carrièreperspectief hoogleraren verruimd

Hoogleraren zullen in principe voortaan alleen nog maar benoemd worden in hun laagste salarisschaal, die van A-hoogleraar. Bij gebleken geschiktheid kunnen ze echter na enige jaren doorstromen van de A- naar de aanmerkelijk beter betaalde B-status. De vaste verdeling in aantallen A- en B-hoogleraren wordt afgeschaft.

Dat vindt de commissie die zich onder voorzitterschap van rector magnificus Philippen heeft gebogen over de 'carrièrelijn' voor hoogleraren binnen de Rijksuniversiteit Limburg'. Het college van bestuur deelt deze visie en heeft het advies voorgelegd aan de faculteiten. Omdat hoogleraren door het college worden benoemd heeft men aan een uniform stelsel voor de gehele universiteit.

Aangezien in de afgelopen jaren de wettelijke voorschriften op dit terrein zijn weggevallen, is de wijze waarop universiteiten

hun hoogleraren benoemen een vrije kwestie geworden. Voorheen gold het zogeheten 'formatiebeginsel', dat uitging van vaste A-en B-plaatsen en dat regelde dat op twee hoogleraren A slechts één hoogleraar B mocht worden benoemd. Dat betekende dat een hoogleraar A pas op kon klimmen naar de hogere B-schaal (het maximale verschil per maand bedraagt 2500 gulden bruto) als er een B-plaats vrijkwam of als de formatie werd uitgebreid. Het stelsel bleek de laatste jaren in de Nederlandse universitaire praktijk echter aan slijtage onderhevig. Er worden ook hoogleraren B benoemd zonder dat er een zodanige plek in de formatie vrij is. De ene keer is de wetenschappelijke status van de kandidaat te hoog om hem met een A-schaal af te kunnen schepen, de andere keer spelen overwegingen van schaarste een rol. Hier in Maastricht is dat niet anders, waardoor er ook tussen de faculteiten verschillen in de benoemingspraktijk zijn gegroeid.

Tegenover het (statische en steeds meer 'vervuilde') formatiebeginsel wordt nu door de commissie het 'carrièrebeginsel' gepropageerd. Daarbij worden de vaste A-

of B-formatieplaatsen grotendeels afgeschaft. Alleen voor zware 'primus inter pares'-functies (grote vakgroep met meer hoogleraren en hoofddocenten) zal rechtstreeks een hoogleraar B worden aangehouden, maar voor de rest komt iedereen binnen als A-hoogleraar. Wel kan men vervolgens na vier jaar doorstromen naar de B-schaal. Dat dient volgens de commissie echter niet automatisch te geschieden. Kandidaten zullen een uitstekende staat van dienst moeten hebben als het gaat om hun onderzoeks- en onderwijsprestaties. Ook zal gekeken moeten worden naar bestuurlijke kwaliteiten. Om wat voorbeelden te geven van de maatstaven die men wil hanteren: een eenvoudig vakgroepsvoorzitterschap is niet voldoende, men zal zich ook voor het facultaire- en eventueel universitaire belang moeten hebben ingezet. Wat onderzoek betreft wordt een 'voortrekkersrol' in het vakgebied verwacht, waarbij ook de werfkracht in de tweede geldstroom meespeelt. Op het gebied van het onderwijs dient de betrokkene een van de 'belangrijke kernvakken' in het curriculum te verzorgen.

Dat de invoering van het carrièrebeginsel tot hogere kosten kan leiden doordat er op termijn meer (dure) B-plaatsen zullen worden gevuld is een consequentie die binnen de faculteit gedragen moet worden, vinden de commissie en het college van bestuur.

Wammes Bos

Het verdriet van de kosmopoliet

Hoe internationaal moet je als student in 1994 zijn? Pruilend bekende een studente mij laatst op de vraag waarom ze (met goede resultaten) nog niet afstudeerde, dat ze nog niet "op ERASMUS" was geweest. Dat moest natuurlijk nog even, zo zou ik, de Tutor, wel begrijpen. Dat begreep de Tutor dus niet. Sterker nog, de Tutor had aan den lijve ondervonden waar het toe leidt wanneer bepaalde studenten door de collectieve internationaliseringsmanie gedreven, zo nodig naar Het Buitenland moeten.

door Woody van Olffen

Een aantal jaren geleden schreef de Amsterdamse socioloog Abram de Swaan een essay onder de titel "Het lied van de kosmopoliet". Hierin zet De Swaan zijn ideeën uiteen over het ontstaan van een wereldcultuurstelsel. De massamedia en internationale infrastructuur hebben het raam op de rest van de wereld zóver open gezet dat "alles in principe overal is". In de verspreiding van cultuurgoederen vervult de commercie de rol van waterdrager. Daar is zij door de mondialisering van de handel gelukkig ook uitstekend toe in staat. Maar ook op minder populaire vlakken zoals bijvoorbeeld wetenschapsbeoefening, bestaat al lange tijd een internationale code die wereldwijd bepaalt hoe onderzoekers te werk gaan en waar ze het in welke vorm rapporteren. Dankzij de techniek hoeft je zelfs voor een congres de deur niet meer uit: via Internet blieden de papers de wereld over en voor een debat wend je je tot een discussiebox. Net zo makkelijk. Toch zijn er mensen die de vervaging van het "eigene" in de internationale maalstroom als een groot verlies beschouwen. Voor hen heeft De Swaan geen goed woord over: "Dorps en kleinsteden willen de mensen leven. Tenminste, dat beweren ze. Gelukkig menen ze er niets van. In feite vergapen ze zich aan t.v.-series vervaardigd in een wereld-worstfabriek, vermeien zich met muziek die voor alle continenten per maat gefabriceerd wordt en kopen de producten die overal op aarde gelijk over de toonbank gaan. Wereldburgers zijn ze al, maar dorpelingen willen ze blijven". Hoe internationaal moeten studenten zijn? De tijden dat je voor een weidse blik de grenzen over moest zijn voorbij. Merkwaar-

dig dus dat onder het mom van "internationalisering" en "vervagende grenzen" (!) onder studenten juist de *mobilititeit* wordt bevorderd! Als er één ding is waar je dankzij de internationalisering en de hierboven geschetste wereldcultuur nou precies géén behoefte meer aan hebt, is het mobiliteit. De revolutie heeft zich al in ons hoofd voltrokken, onze benen hebben we daarvoor niet meer nodig.

In Stelling

De rubriek 'In Stelling' is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd. Daarom is overleg met de redactie raadzaam. Maximale lengte: twee getypte kantjes A4.

Toch blijft "internationaal" het toverwoord. Met veel bombarie wordt het belang onderstreept om "een tijdje in Het Buitenland te zijn". (De cliché's vliegen laag in dit soort conversaties; houdt u vast: er komen er nog meer.) Het C.V.-doopceel dient aan toekomstige werkgevers naast indrukwekkende nevenactiviteiten inmiddels een categorie stevige "buitenlandervaring" te tonen. In hun onderscheidingsdrift gaan studenten gevaarlijk ver. Vorige week meldde een student zonder blikken of blozen dat 'ie over twee weken voor een stage naar Jemen afreist. U leest 't goed. Talenkennis is ook al cruciaal in "het Europa van '92". Je wordt als de dood dat je iets vergeet! De Swaan ging in z'n essay niet expliciet in op het verdriet dat kosmopolieten kan treffen. Dat verhaal heeft u nog tegoed. Enkele jaren geleden was ik ook "op ERASMUS". Veel gelachen hoor, al verging anderen het lachen zienderogen. In enkele

maanden tijd zag ik een Nederlandse kennis van een stevige kereel verschrompelen tot een onuitstaanbare neuroot, die zijn dagen sleet met het draaien van Nederlandstalig repertoire en het verorberen van aanzienlijke hoeveelheden tranquillizers. Zijn darmen waren in voortdurend en hoorbaar gevecht met de plaatselijke specialiteiten en zijn huid begon op de meest bizarre plaatsen te schilferen. Geduldig hoorden we z'n anecdotes over thuis aan, en stelden unaniem de enig juiste diagnose van dit ziektebeeld. Had hij z'n omgeving eenvoudig verteld wat hem dwarszat, dan had hij de steun gekregen die hij verdiende. Maar nee, daarvoor staat deze banale ziekte in te groot contrast met het beeld van de kosmopolitische jongere. Heimwee kan niet meer; dat hoort in het rijtje builenpest en scheurbuik.

Na spoedberaad met andere ERASMUS-gangers werd ik verkozen "om eens met hem te praten". Na vier *strong ciders* en mijn quasi-terloopse opmerking dat een verblijf in Het Buitenland toch soms niet meevalt, brak het pantser. Daar weende de kosmopoliet zijn verdriet in dikke tranen, en zat er ineens weer een doodgewoon en sympathiek mens tegenover me. In een hertentamen in Nederland vond hij een week later het gezochte motief om Het Buitenland legitiem te verlaten.

In weerwil van wat de "Internationaliseringsbureau's" en uitwisselingsgoeroes willen doen geloven doe je elders in Europa zelden die fraaie "culturele relativering en horizonverbreding" op. (Al moet je dat natuurlijk wél in je sollicitatie en evaluatie vermelden!) Je leeftijdgenoten/mede-studenten maken deel uit van hetzelfde wereldcultuursysteem: je ziet hetzelfde, hoort hetzelfde, leest hetzelfde en drinkt hetzelfde (of op z'n minst evenveel). Laat de pretenties dus voor wat ze zijn. Dan is studeren in Het Buitenland voor wie het aankan gewoon geinig en daar is niets mis mee, zeker als ervoor betaald wordt! Maar dat weten studenten natuurlijk al lang. Toch moet ik toegeven dat ook ik na een half jaar ERASMUS echt een stuk rijker uit Het Buitenland terugkeerde. Acht kilo om precies te zijn.

De auteur is aio bij de vakgroep organisatie van de economische faculteit.

Boudewijn de Haas moest kiezen: zij eruit of hij eruit. De 22-jarige student cultuurstudies koos voor haar en samen vertrokken ze naar de Voerstreek. Studiegenoot Bas de Werd (28) over haar: „Ze is schattig. Ze heeft prachtige vormen.”

Zij is een 2CV. Die van Bas moet nog worden opgeknapt. Hij heeft nog geen rijbewijs. Dat is „een bijzaak.” Als hij weer wat meer geld heeft neemt hij lessen. Boudewijn bezit afgeleide vormen van de Eend: twee Dianas (luxe Eend) en een Mehari (Jeep-Eend) uit 1971. Het pronkstuk van zijn collectie is een puntgave Citroën ID-Break (DS 'Snoek' stationcar) uit 1967.

Veel geld heeft het wagenpark van Boudewijn niet gekost. De meeste auto's kwamen als wrakstukken tot hem en met de 'ID' heeft hij „heel veel geluk” gehad. Tot voor kort reed hij nog een Mercedes 240. Die had hij van zijn ouders gekregen toen hij 18 was. In Luxemburg, waar hij opgroeide, is dat geen overdreven luxe, zegt Boudewijn: „Daar heb je nauwelijks openbaar vervoer.”

Maar in Maastricht werd zijn Mercedes door de cultuurstudenten als „politiek fout” bestempeld. Hij werd voor „kambewoner” uitgeroepen. „Ik begreep al die opwindende niet”, zegt Boudewijn. „Voor mij betekende die auto hetzelfde als een fiets voor de meeste studenten. Ik kan me nog altijd niet voorstellen hoe je je zonder auto kunt redden. Je moet toch 's avonds gewoon eventjes naar Luik kunnen rijden?”

Het afgrijzen van zijn medestudenten gaf niet de doorslag bij de overweging om de Mercedes te verkopen. Maar wel de liefde voor de Eend. „Aan een 2CV kun je alles zelf doen”, zegt Boudewijn. „Als je haar een keer uitelkaar hebt gehaald weet je ook weer hoe ze in elkaar moet. Boekje erbij en sleutelen maar. Als ik in Frankrijk ergens een oude Eend zie staan, begin ik spontaan te kwijlen.” Bas

„Die prachtige vormen! Een genot om over te aaien!”

Boudewijn de Haas (links) en Bas de Werd koesteren hun geliefde (foto Nelis Tutkey)

kreunt: „Die prachtige vormen!, dat achter-spatbord!, een genot om over te aaien!” De DS is een ander verhaal. Dat is niet alleen een „auto om je in te verplaatsen”, zegt Boudewijn, „maar een kunstwerk.” Bas legt het verschil uit met een 2CV: „De eend is schattig. Maar een DS is een godin. Een Déesse.” Er gebeurt iets met je als je een DS bestuurt, erkent Boudewijn: „Je rijdt als een vorst. Je geniet van het motorgeluid. Die vering! Je krijgt een kick als je eraan hebt gesleuteld en je hoort dat het werkt, dat het mooi loopt.”

Volgens Bas is er niets mooiers dan na een week van studeren „je handen vuil te maken met olie en smeer.” Boudewijn: „Onze liefhebberij past natuurlijk in het stereotype beeld

van mannenhobby's. Maar ik houd niet van voetbal en ik schroef geen spoiler aan een Escort.”

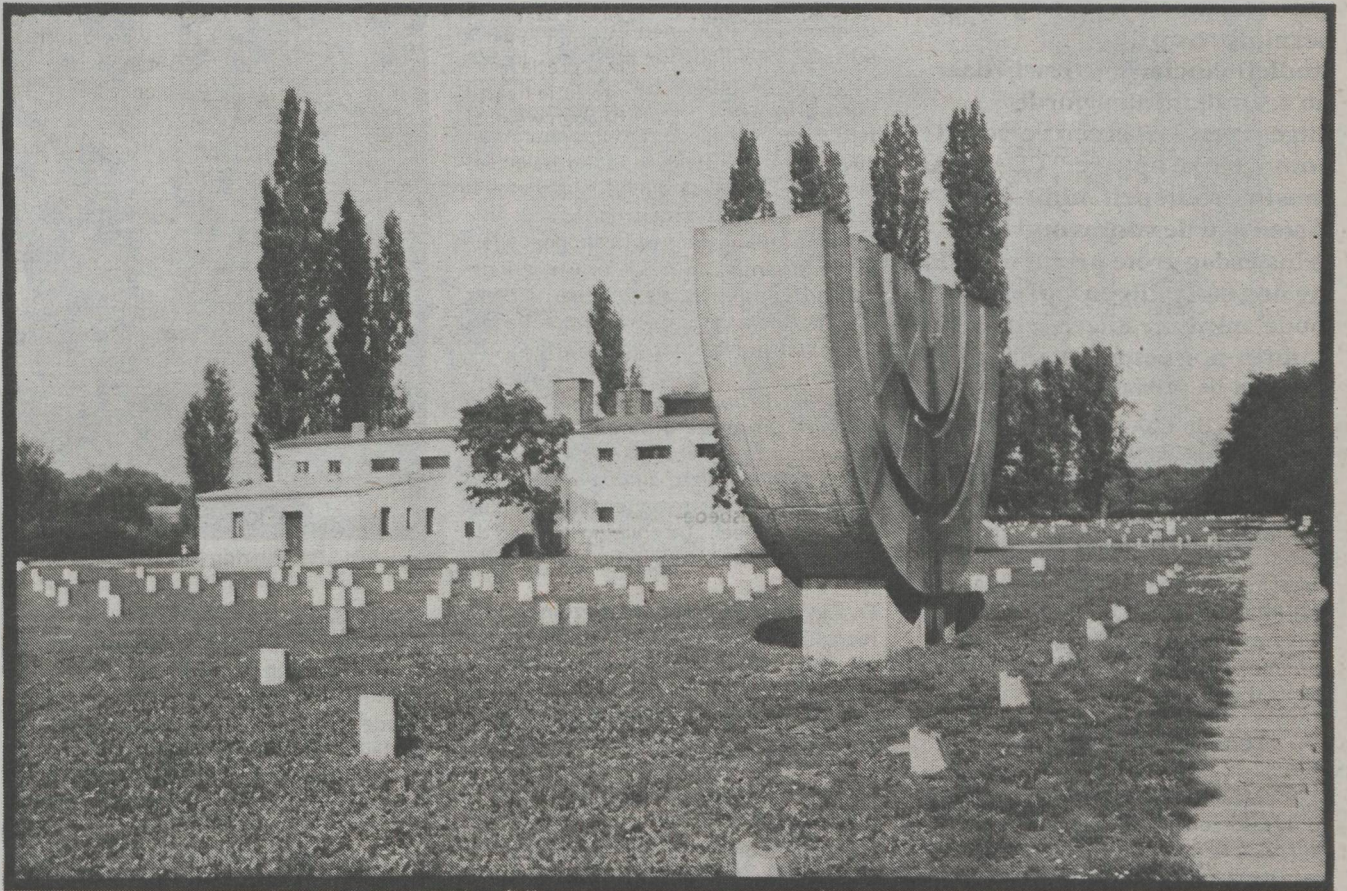
Maar ze houden wel van autootjes, de twee cultuurstudenten. De liefde ging zelfs zo ver dat Boudewijn zijn kamer op St.-Pieter verliet omdat de huurbaas eiste dat de garage weer gebruikt zou worden als fietsenstalling en niet als autowerkplaats. Hij vond een krot van een boerderij in de Voerstreek die voorheen werd bewoond door een XTC-bende. Met de Mehari haalde hij iedere dag een halve kuub hout uit het bos om de kachels mee te stoken. Totdat de Rijkswacht hem betrapte. De boerderij was zo koud tijdens de laatste strenge winter, dat hij besloot om er niet nog een jaar te blijven. „Teveel taken in dat huis,

niet te combineren met de studie.” Boudewijn vat zijn studie serieus op: „Ik ga een scriptie maken over de sociale constructie van de Eend. Waarom ziet ze er zo uit als ze eruit ziet?” Toch ziet hij cultuur- en wetenschapsstudies „niet als beroepsopleiding, maar leuk om erbij te doen.” Hij krijgt het Spaans benaamd als hij eraan denkt dat hij in een kantoor zijn brood zou moeten verdienen. „Ze zullen ook niet om me staan te springen op de arbeidsmarkt.” Zijn toekomst is een toekomst met haar, de 2CV, en haar familieleden: „Twee maanden per jaar door Frankrijk reizen op zoek naar oude Citroëns, dat lijkt me geweldig. Als zo'n schuurdeur openzwaait en er staat zo'n schitterende auto, vol stof, daar ga ik van schuimbekken. Als ik ben afgestudeerd ga ik een beetje handel drijven, beetje restaureren, wat Eendjes onderhouden van huisvrouwen die zelf geen zin hebben om onder zo'n ding te kruipen. Als ik maar iets met mijn handen kan doen.” Bas gaat mee naar Frankrijk. In zijn HY (golfplaten Citroën-bestel, het 'varkentjes'-model) die hij nog niet heeft, met zijn rijbewijs dat hij nog moet halen, op zoek naar antiek en curiosa. „Ik heb altijd al gehandeld. Toen dat niet meer wilde vlotten ben ik naar Maastricht gekomen om letterkunde te studeren. Is altijd handig, zo'n academische titel achter de hand. Maar hier was helemaal geen letterkunde. Dus is het CWS geworden.” Bas heeft na drie afgebroken opleidingen - kunstgeschiedenis, psychologie en Nederlands - en een periode van werkloosheid de smaak te pakken: „Misschien ga ik na CWS nog de MTS doen.” Terug in Maastricht vond Boudewijn een kamer met een garage en een tuin. Kamer, garage en tuin vormen samen zijn Citroënmuseum. Tot op het chassis uitgekleden wrakken, losse sturen, olietanks, sleutelhangers, Dink Toys, een origineel blik waar ooit hydraulische olie voor de ID in heeft gezeten („alles waar Citroën op staat, koop ik”), besmeurd gereedschap en miljoenen schroefjes en boutjes - deze uitdagerij van Citroënnelieken vervult hem soms met hoop, dan weer met wanhoop. „Ik denk wel eens, was het maar af. Weg met die troep hier. Maar tegelijkertijd denk ik dat ook: Wat dan, wat daarna? Als de Mehari klaar is koop ik meteen weer een nieuw restauratieobject.”

Wim Ortjens

De discipelen van Jan Hus

Dit is *definitely* not Praag. Donkere glitterballen hangen doodstil boven een met kerstlichtjes omzoomde, lege dansvloer. De behulpzame ober heet - met duizenden anderen- Václav. Hij haalt het bier en fungeert als postbode tussen twee vaste bezoekers van de nachtclub. Weer een briefje verhuist van de ene naar de andere tafel. Instemmende knikjes boven een gedateerde stropdas. Een versierde vrouw wordt door Václav naar een volgend tafeltje gedirigeerd. Vroeg op de avond doet Tsjechië zaken op stand. Buiten, in een zijstraat van het grote Praagse plein, klampt een bejaarde vrouw met een snorretje de toeristen aan. „Zusammen Spass machen?” De vakantieganger die dat niet wil begrijpen, krijgt een hand in zijn kruis. „Zusammen ficken, ja!” Als het omaatje slechts hilarisch geschater ten deel valt, druipet ze af.

Theresienstadt, waar Hana niet mee naar toe wilde. Dat had iets te maken met vroeger en haar vader, weet een medestudent, maar veel wilde ze daarover niet kwijt (foto Nelis Tutkey)

Verderop, op het grote plein -het Staroměstské Náměstí- loopt de scheiding der geesten tussen de wit plastic terrasjes en het monumentale standbeeld van Jan Hus. De vijftiende-eeuwse rector van de Karlov-universiteit was een uiterst bevoegen man, kwam op voor de armen en bekocht dat met de dood. Aan de voet van zijn gedenk-teken hangt een twintigtal studenten rond. Ze roken, zingen en drinken goedkope wijn. Behalve de tengere Hana. Zij doet het vandaag even rustig aan. Een dag eerder, als een korte regenbui Praag in een natte mist legt, schuilt Hana onder de toren van de majestueuze Karlovbrug. De filosofiestudente, licht voorovergebogen, inspecteert hoe het water langs d'r haar naar beneden druppelt. Als woont ze in een druipgrot, weg van de toeristen om haar heen. Natuurlijk wil ze best even meelopen naar de faculteit. Die ligt vlak in de buurt, iets noordelijker aan de oostkant van de Vltava. Alleen, de universiteit is gesloten.

The school is closed due to the reconstruction of the building till the end of september. Het staat er, in blokletters op een briefje. „Beter was geweest: vanwege de reconstructie van de stad,” zegt Hana. Overal staan gebouwen in de steigers die onder het communistische bewind zijn verwaarloosd. Voor de deur van de faculteiten rechten en filosofie leggen roodgebroekte stratenmakers nieuwe stoepen en een tramlijn aan. De buste van Jan Palach heeft er tijdelijk voor moeten wijken. Palach was evenals Hana een filosofiestudent. Op 19 januari 1969 stak hij zichzelf in brand uit protest tegen de Russische invasie van Tsjechië het jaar daarvoor. „We zijn zoveel verder,” weet Hana. „Het eerste naam-bordje dat in '89 van naam veranderde was Het Rode Legerplein. Dat werd het Náměstí Jana Palacha.” Sinds die zogeheten fluwelen revolutie, vijf jaar geleden, is er meer veranderd in de omgeving van de faculteit: in een piepklein parkje aan de rivierzijde wordt in drugs gehandeld. Hana loopt hier liever snel voorbij. Een puber met twee handen in een rookwolk trekt even haar aandacht. „Basen heet dat toch, hè?”

In de ouderlijke woning van Hana's vrienden, Richard en de wat oudere Magda, hangt de walm van goedkope Petra, het merk sigaret dat ook Václav Havel wegstoomt. Ze hebben nog meer gemeen met de toneelschrijver die president werd: een paar gerafelde platen van de inmiddels overleden popgenius Frank Zappa. You are what you is, and that's how it is, klinkt het

door de hoge zitkamer. „Havel stal de harten van alle studenten toen hij Zappa een paar jaar geleden uitnodigde,” lacht Richard. De mallotige twintiger -hij doet iets ingewikkelds met techniek- citeert uit die historische ontmoeting. „Voor het oog van alle camera's vraagt Havel aan de muzikant: rookt u? En biedt hem een sigaret aan. Waarop Zappa: yes, we let the people know we smoke.” Vanuit de achterkamer roept Hana: „Communicatie op eenzaam hoog niveau.” Samen met Magda, ook filosofie, bekijkt ze de tekeningen van een goede vriend. Pentekeningen die de invloed van Amerikaanse graffiti doet vermoeden. „Hij is briljant,” zegt Hana. „Maar dat interesseert hem helaas niet zoveel.” Vervolgens knoopt ze een overbodige trui om haar middel -zeer en vogue, evenals het onverzorgde matje bij de mannen- en vertrekt met Magda naar de nabijgelegen universiteitstuin. Richard blijft achter met Zappa: since you haven't got a brain, let me just explain, you'd take any kind of pain. Bejaarden en mooie Slavische moeders met kinderen krioelen door de ruime botanische tuin van de Karlov-universiteit. Hana en Magda kennen geen enkele plant bij naam. „We komen hier om te niksen.” Soms nemen ze een boek mee. Kasteelromans of Heidegger. „Bij ons thuis gaat het vaak over politiek,” zegt Magda. „Eigenlijk sinds mijn vader weer een fatsoenlijke baan heeft bij de overheid. Onder het communistische juk heeft hij jarenlang als elektricien gewerkt. Dat heeft hij een beetje op Richard overgedragen.” Hana lacht. Zij groeide op in een dorp ver boven Praag. „Enig kind en veel te lang strak gehouden.” Het werd filosofie „omdat ik wilde denken.” Haar vader, een boer, moest behoorlijk huilen toen zijn dochter uit huis vertrok. Dat had ze nog nooit gezien.

Later op de avond ziet Hana weer iets nieuws: in Club Bily Koníček, de oudste, meest toeristische en duurste kroeg op het grote plein van Praag, danst een slanke jongedame op de bar. Borsten heeft ze niet, maar terwijl ze met de ene hand haar zomerjurkje omhoog trekt, glijden de vingers van haar andere hand herhaaldelijk rond en in haar witte slipje. „Die slet hoort erbij, hoor,” schreeuwt Hana over de jaren tachtig-muziek. „Nu weet ik waarom ik hier nooit ben geweest, waarom ik liever aan de overkant bij het beeld zit.” Twee Pilsner Urquell later slenteren de twee via een omweg terug naar de metro. Nog even langs het huis van Franz Kafka. De buste op de hoek van het pand bevestigt Hana's

dronken stelling: „Dat al zijn vrouwen zo lelijk waren, dat lag aan zijn grote oren.” Eenmaal thuis bij Magda wordt het nog erger: „We gaan de Heilige Václav bellen.” Het telefoonboek telt elf Václav Havels, maar anderhalve poging en een hoop Tsjechisch gegiechel later houden de twee ineens op. Onder het wakend oog van de stenen Jan Hus ziekte Hana de alcohol van gisteravond uit. Pavel, een voormalig rechtenstudent in kleermakerszit naast haar, is gezegend met een mooie tenorstem en zingt iets klassieks. La Nozze of zo. Zegt hij. Zijn uithalen bereiken de andere kant van het plein, want op de wit blinkende terrasjes in de verte klappen een paar toeristen. „Fuck you,” klinkt het bijna fluisterend, als dankwoord. Pavel geniet veel prestige onder zijn vrienden. Hij liep voorop in wat later werd geboekstaafd als de *masakr*, de massale studentendemonstratie die op 17 november 1989 te hoop liep tegen de al afbrokkelende heerschappij van de communisten. „Toen de oproerpolitie verscheen kregen ze koekjes en bloemen. In ruil daarvoor sloegen ze ons aan gort.” Volgens Hana werd de arm van Pavels vriendin, die ook meeliep, moedwillig gebroken en toen is de tenor helemaal door het lint gegaan. „We waren zo bang,” herinnert Pavel zich, „bang dat het helemaal fout zou lopen. Ik dacht dat ik stierf, die avond op het politiebureau. Van de teleurstelling dan.” Maar al twee dagen later gooiden ook toneelschrijver Havel, zijn vrienden van Charta 77 en vele andere intellectuelen de knuppel in het hoenderhok. De rest is geschiedenis.

„Ik vond je pentekeningen erg mooi,” zegt Hana. „Je moet ermee doorgaan.” Pavel heeft moeite met het compliment en graait door zijn lange haar. „Hou die tekeningen maar.” En hij klokt nog wat wijn naar binnen. „Drank en de Tsjech,” doceert hij, maar de zin wordt niet afgemaakt.

De stoptrein op weg naar het gehucht Bohusovice, nabij Terezín, passeert liefst vijf king-size promotieposters van Pink Floyd. De groep speelt deze week in Praag. „Het is dat soort muziek waarmee een revolutie begint,” mijmert Pavel. „Als ik geld had, ging ik kijken.” Maar sinds zijn afgebroken studie rechten is hij er financieel bepaald niet op vooruit gegaan. Pavel klust tegenwoordig bij in de garage van een vriend. Als hij zin heeft. „Ik loop altijd in de verkeerde richting. Dat geeft niks, want dat doet iedereen die ik ken.” Waar na het verhaal van Hana's professor filosofie volgt, de man die zijn eerste college

opende met de cryptische woorden: „Ons volk kent veel denkers. Wij moeten wel.” Zeventig kilometer ten noorden van Praag ligt een mogelijk antwoord op de vraag waarom.

Door een hoog raam van het crematorium werpt een felle zon vierkant licht op de maquette van het dorpje Terezín. Pavel was hier nooit eerder en bekijkt de tentoonstelling aan de muur. Veel tabellen en schema's. Selbstmord und Selbstmordversuche in Theresienstadt von 24.11.1941 bis 31.12.1943. „Vier-honderd-dertig!” Pavel schreeuwt het. Niemand die het hoort. Het voormalige doorgangskamp van de Nazi's, waarvan het herdenkingsoord en het crematorium deel uitmaken, is -op een toilet-meneer na- uitgestorven. De stemming verandert als Pavel de tekeningen van de joodse gevangenen aanschouwt. „Dat is goed,” mompelt hij. „Dat is erg goed.” Een van de schetsen in houtskool wekt zijn bewondering en afgrijzen tegelijk. Een uitgemergelde gevangene wordt in een kruiwagen voortgeduwd door een dito collega. „Alleen al aan de lijnvoering kun je zien dat het hier ergens over gaat.”

Van de 150.000 joden die in het doorgangskamp werden opgesloten, overleden er 35.000. Diegenen die de ontberingen in Theresienstadt doorstonden, vonden veelal later een einde in de concentratiekampen. Bij het Joodse gedenkteken, een grote stenen menorah, beziet Pavel de omgeving. In de verte glooit laag een berglandschap. „Daar hebben al die duizenden gevangenen dus dag in dag uit naar gekeken.” De vroegere student probeert het zich voor te stellen: veertig kilo lichter, dodelijk ziek en weg van iedereen die hij lief heeft - terug naar de bergen. „Hana had dit absoluut moeten zien,” zegt Pavel. Maar Hana wilde niet mee. Dat had het iets te maken met vroeger en haar vader, weet Pavel, maar veel wilde ze daarover niet kwijt.

Een dag of tien later arriveert een kaartje van Hana. Ze schrijft dat Pavel een hele avond bij het monument heeft verteld over de gruwelen in het doorgangskamp van Terezín. Gevolgd door een cynisch: *thank you very much*. Over zichzelf meldt de filosofiestudente niets. Keer terug in de winter, besluit het schrijven, met een pijltje dat verwijst naar de foto op de voorkant. Jan Hus in de sneeuw voor een strak witte hemel. Alleen de studenten aan de voet van de sokkel ontbreken.

Eugène Baak

„Pink Floyd maakt de muziek waarmee een revolutie begint,” mijmert een Praagse student. „Als ik geld had, ging ik kijken.”

Ad Lansink (CDA):

„Destijds riep Wallage dat ik te zuinig was. Nu kan het opeens allemaal wel.”

„In vier jaar 1,6 miljard gulden bezuinigen op de studiefinanciering, terwijl daar nu 4,5 miljard aan wordt uitgegeven. Dat is een volstrekt onmogelijke opgave.” CDA-er Ad Lansink voorspelt minister Ritzen aan de vooravond van Prinsjesdag grote problemen. Er lag nog 600 miljoen van de ‘oude’ minister Ritzen, en nu komt er nog eens een miljard bij. Nu hij tot de oppositie behoort, kan de

veteraan in de CDA-fractie een glimlach niet onderdrukken. Omdat Ritzen nu meer bezuinigt dan hij na de verkiezingen aanvaardbaar achtte, en omdat „nog maar acht jaar geleden” de rollen omgekeerd waren. „Toen we in 1986 het bestaande stelsel invoerden riep Wallage (PvdA, destijds in de oppositie) dat het allemaal te zuinig was, terwijl ik met tomaten en eieren werd bekogeld. Nu kan het opeens allemaal wel.”

‘Tempobeurs van 100%’

Paars bezuinigt 600 miljoen gulden teveel op de beurzen, vindt Lansink, en dat gebeurt ook nog eens op de verkeerde manier. Door verder te gaan op de ingeslagen weg van tempobeurs, meer lenen en grotere afhankelijkheid van het ouderlijk inkomen, had het kabinet ook kunnen bezuinigen. Dan was een zekere rust bewaard gebleven. Nu kiest het kabinet echter voor een nieuwe aanpak. Lansink bestrijdt de premiebeurs, gekoppeld aan de beperking van de studiefinanciering tot cursusduur. Het principe om studenten te laten lenen, en die lening pas achteraf, bij voldoende prestaties, in een beurs om te zetten, stuit hem tegen de borst. „Het is een heel harde maatregel. In feite komt het neer op een temponorm van 100 procent. Heel wat studenten halen dat niet. Is het rechtvaardig om hun met een forse lening op te zadelen?”

Ook de bezuinigingen op het hoger onderwijs wijst Lansink af. „Als je in de regeringsverklaring zulke mooie woorden spreekt over het belang van kennis voor Nederland, kun je niet met goed fatsoen 500 miljoen bij het hoger onderwijs weghalen.” Het is bovendien een kortzichtige ingreep. Omdat de differentiatie van de cursusduur op z’n vroegst na de eeuwwisseling geld oplevert, zijn de instellingen volgens Lansink gedwongen fors te snijden in hun personeel. „De ervaring leert dat de opbrengst van zo’n operatie zeer beperkt is.”

Er zijn best alternatieve bezuinigingen mogelijk, vindt Lansink. Het kabinet had van hem meer mogen snijden in de sociale zekerheid, of in de rijksbijdragen in de volksverzekeringen. De energieheffingen kunnen nog wat omhoog.

Ondoordacht

De plannen om het onderwijs te herstructureren zijn volgens Lansink ondoordacht. „Ik geloof niet dat dit zal lukken. Het lijkt wel alsof paars is vergeten hoe het destijds ging toen de Kamer over de twee-fasenstructuur debatteerde. Men had hooggestemde idealen over een beperkt aantal studenten dat naar de tweede fase mocht. Daar is ook niets van terechtgekomen. Veel bachelors zullen willen

Lansink: „De ervaring leert dat de opbrengst van zo’n operatie zeer beperkt is.”

doorstuderen. Dat zie je nu al in het hbo.” De verkorting van de cursusduur maakt Lansink huiverig. In het hbo moet het volgens hem mogelijk zijn om hier en daar goede driejarige basisopleidingen samen te stellen. Maar universitaire studies lenen zich daar niet voor. „Hooguit Rechten.” Niet dat Lansink het onverstandig vindt om over differentiatie van opleidingen te praten. Zeker niet. Alleen loopt het kabinet wel erg hard. Hoe moet het bijvoorbeeld met de persoonlijke ontplooiing, binnen en buiten de studie als die slechts drie jaar duurt? „Ik ben geweldig bang voor verschooning, ook van het hbo.” Het plan om de gemiddelde cursusduur te verkorten is volgens Lansink een financiële

noodgreep geweest. „Er kon niet nog meer op de studiefinanciering worden bezuinigd.” De woedende reacties van instellingen en studenten hadden kunnen voorkomen, door eerst met hen te gaan overleggen, en pas daarna naar mogelijke opbrengsten te kijken. Die weg moet het kabinet alsnog inslaan, meent Lansink. „Er kan best wat worden bereikt, want iedereen is voor differentiatie.” Het kabinet moet het wel interessant maken. „Je kunt premies uitloven voor universiteiten en hogescholen die hun studenten snel naar het diploma leiden, of meer vrijheid bieden om inkomsten van sponsors of contractonderzoek naar eigen goeddunken te laten besteden.” (PE)

Rick van der Ploeg (PvdA):

„Niet zeuren, maar werken”

„Heel vervelend”, vindt Rick van der Ploeg (PvdA) de bezuinigingen „misschien wel onevenredig zwaar”. Of sterker nog, als hij heel eerlijk is, „*the limit*”. Maar ja, op vele terreinen moet worden ingeleverd, dus kan het hoger onderwijs niet buiten schot blijven. Van der Ploeg wenst zich dan ook loyaal aan de taakstelling van het nieuwe kabinet te houden, al weet hij nog niet precies waar het geld de komende jaren vandaan moet komen. Daarvoor wacht hij liever eerst de voorstellen van minister Ritzen af.

Bezuinigen op studiefinanciering, dat is wel te verkopen denkt Van der Ploeg, zolang de toegankelijkheid van het hoger onderwijs niet in gevaar komt en er een goede regeling is voor de terugbetaling van schulden. Het idee van de prestatiebeurs, die studenten afrekent op geleverde prestaties, is terecht in deze tijd, denkt hij. Bovendien kan de studiefinanciering best worden teruggebracht tot de officiële cursusduur. Studenten die naast hun studie allerlei extra activiteiten willen ondernemen, moeten dat maar in hun eigen tijd doen. „Als ik kijk naar leeftijdsgenoten die hard staan te werken in een garagebedrijf, dan pik ik het gewoon niet dat studenten daar geld voor eisen. Dan zeg ik: niet zeuren, maar werken.”

Flexibel stelsel

Het nieuwe kamerlid is vooral teleurgesteld over „het halve miljard dat de hogescholen en universiteiten voor hun kiezen krijgen.” Het geeft zoveel druk, dat de instellingen nauwelijks te bewegen zullen zijn tot een serieus gesprek over een stel-

selherziening, denkt hij. En toch is het volgens hem dringend nodig dat er, ook zonder de noodzaak tot bezuinigen, een flexibel bestel komt dat beter aansluit bij de wensen van studenten en werkgevers. „Ik durf daarvoor best de woorden ‘emancipatie van het hoger onderwijs’ in de mond te nemen.”

Een basisopleiding van drie jaar universiteit of vier jaar hoger beroepsonderwijs moet er komen, vindt Van der Ploeg. Met daarna, het liefst na enige jaren werkervaring, een vervolg voor wie dat wil en kan. Een stelsel, waarin studenten als mondige consumenten van hun docenten eisen dat ze uitstekend onderwijs krijgen. En een stelsel waarin studenten de vrijheid nemen om te kiezen voor minder voor de hand liggende combinaties van studies. „Een HEAO’er met een masters in de psychologie, dat vind ik pas interessant. Gekke combinaties leveren aantrekkelijke mensen op. Ook voor de arbeidsmarkt.”

Eigen voorbeeld

Van der Ploeg houdt ervan zichzelf als voorbeeld te nemen om zijn ideaal aan te prijzen. In Engeland volgde hij een driejarige opleiding in de wis- en natuurkunde. „Verder heb ik geen opleiding gehad”, zegt hij. „Het was voor mij voldoende om hoogleraar economie te worden. Je zal mij niet horen zeggen dat er in de huidige opleidingen een hoop dor hout zit, maar ik had al die detailvakken uit een vierjarig programma gewoon niet nodig voor mijn verdere carrière. Studenten moeten de vrijheid krijgen om voor zo’n route te kiezen.” De basisopleiding moet een nieuwe opleiding worden, vindt Van der Ploeg, een soort tussenopleiding, waarmee studenten die niet verder willen, en in het huidige stelsel massaal afvallen, in ieder geval terecht kunnen op de arbeidsmarkt. „Want laten we wel wezen” zegt hij „het gros heeft in zijn werk niet meer nodig dan wat ze in hun eerste twee jaar hebben geleerd. We hoeven niet allemaal wetenschapper te worden en ik geloof ook niet dat het

bedrijfsleven echt zit te wachten op al die doctorandussen. Het gaat er niet om dat er kennis in wordt gestampt, maar dat studenten leren denken.”

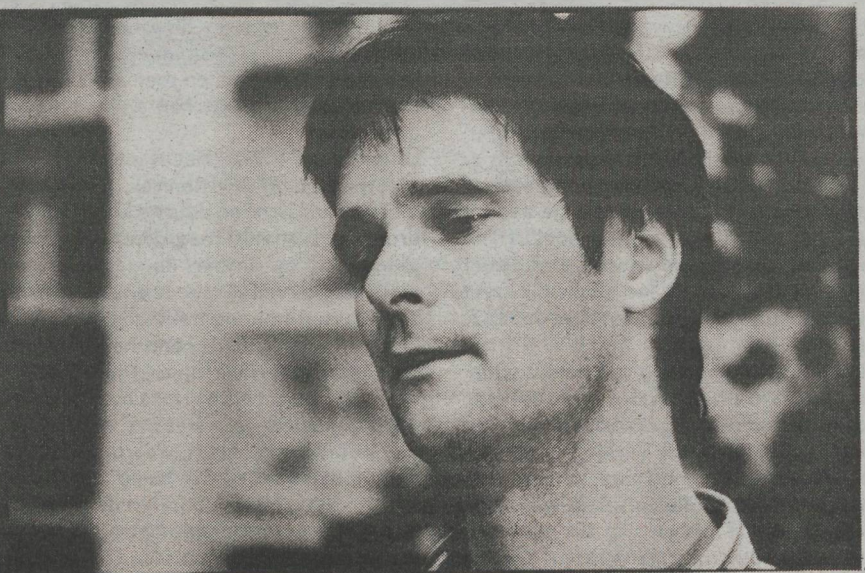
De flexibiliteit van het systeem moet volgens Van der Ploeg vooral komen van de één al tweejarige vervolgoopleidingen. Het idee van D66 om al variatie aan te brengen in de duur van de eerste fase wijst hij af. Het zou de deur openzetten naar allerlei onaangename discussies over het niveau van studies. Bovendien wordt dan volstrekt onduidelijk wat de waarde is van het diploma waarmee een basisopleiding wordt afgesloten.

Er zullen volgens Van der Ploeg studies komen, zoals techniek of geneeskunde, waar een ruime meerderheid verder mag met de vervolgoopleiding. Voor andere studie zal strenger moeten worden geselecteerd. Dat systeem zal zich grotendeels zelf kunnen reguleren, denkt hij. Zolang de universiteiten en hogescholen maar geld van buitenaf mogen halen. En de vrijheid krijgen om de hoogte van hun eigen collegegeld te bepalen.

Van der Ploeg denkt dat in de toekomst de

koopkrachtige vraag van studenten en werkgevers, of dat nu bedrijven, ziekenhuizen of ministeries zijn, gaat bepalen welke opleidingen er wel of niet in de tweede fase komen. De overheid kan zich uit grote delen van het hoger onderwijs terugtrekken en zijn geld besteden aan opleidingen waar de markt geen belangstelling voor heeft, bijvoorbeeld op het gebied van cultuur.

„Een gedeeltelijke privatisering ja, maar laten we er geen doekjes om winden. Ook nu al organiseren hogescholen samen met Britse universiteiten professional-mastersopleidingen, waar de studenten stevig voor moeten betalen. En aan de universiteiten is een groeiende markt voor postdoctorale cursussen, zoals de opleiding voor journalistiek in Rotterdam.” Wel wil hij pleiten voor leningen aan studenten die zo’n opleiding niet zelf kunnen betalen. Ook als ze in het buitenland verder willen studeren. Het zou de concurrentie met andere landen aange-naam versterken, denkt Van der Ploeg. (MW)

Kamerlid
dat stun n
zo moeur

„Jent

stuen

nacken

h’

Wil ‘paars’ ve
onderwijs
korte tijd? A
Prinsjesdag
Lansink uite
het niet h
coalitiepartij
geluiden. Zek
onvermijdel
gewoon h
universitei
stevenen
taakverdeli
moet immi

Pieter Evel Wieg

Brant

Van der Ploeg: „Je
zal mij niet horen
zeggen dat er in
de huidige
opleidingen een
hoop dor hout zit,
maar ik had al die
detailvakken uit
een vierjarig
programma
gewoon niet
nodig voor mijn
verdere carrière.”

„Een vier- of vijfjarige studie is voor sommigen blijkbaar te zwaar”

„De keus is gemaakt en ik heb hem ondertekend, dus het moet maar”, zegt Joke Jorritsma (D66) over de bezuinigingen op het hoger onderwijs. „Leuk is het natuurlijk niet, maar in ieder geval is het beter dan bezuinigen op primair en voortgezet onderwijs.” En het hoeft ook niet ten koste te gaan van de zo belangrijk geachte

kennisinfrastructuur, denkt ze. „Dat gaat toch meer over wat je doet met kennis. Het onderwijs loopt daar als het ware naast.”

Jorritsma heeft nog geen idee waar de komende jaren de klappen gaan vallen. Ze zit in de Kamer om voorstellen van de regering te beoordelen, zegt ze, niet om ze zelf te maken. Al kan ze zich wel indenken welke richting het op zal gaan. „Het is bijvoorbeeld een beetje onzin om drie opleidingen sterrenkunde in stand te houden met minder dan vijftig studenten. En we kunnen er voor zorgen dat die enorme, uitdijende overhead in het hoger onderwijs wat minder wordt. Al die mensen die zich helemaal niet met onderzoek en onderwijs bezig houden.”

De voormalige schooldecaan werpt de gedachte verre van zich dat de voorgenomen herziening van het hoger onderwijs is uitgevonden om flink te kunnen snoeien op de budgetten van universiteiten, hogescholen en studenten. „Een stelsel met opleidingen die allemaal vier jaar duren is

gewoon van een onzinnige starheid”, zegt ze, „net als een stelsel waarin alle studies drie jaar duren.” Ook zonder bezuinigingen is het volgens haar nodig dat daar wat aan verandert.

Gemiddeld 3 jaar

In het hoger onderwijs moeten basisopleidingen komen met een gemiddelde cursusduur van drie jaar, vindt Jorritsma. Sommige studies kunnen korter worden, terwijl andere, zoals de technische opleidingen, wat langer zullen duren. Voor degenen die heel goed zijn kan er een vervolg aan worden vastgeplakt. Maar hoe het er precies uit gaat zien, weet ze nog niet. Ook daarvoor wacht ze liever eerst de voorstellen van het kabinet af. En de inbreng van instellingen en studenten.

Het is makkelijk om te roepen dat de opleidingen niet korter kunnen omdat het onderwijs te slecht is, stelt Jorritsma. Een groter probleem is volgens haar dat veel studenten het huidige niveau niet aankunnen, terwijl voor hen geen alternatief beschikbaar is. „Er wordt geklaagd over studenten die zitten te breien, te eten en de krant te lezen tijdens het college”, zegt ze. „Of over studenten die helemaal niet komen opdagen. Een vier- of vijfjarige studie is voor sommigen blijkbaar te zwaar. Juist voor hen biedt het nieuwe stelsel mogelijkheden.”

Ook over de aangekondigde bezuinigingen op studiefinanciering maakt Jorritsma zich voorlopig niet al te veel zorgen. Zolang er maar garanties zijn voor de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en de

Jorritsma: „Er wordt geklaagd over studenten die zitten te breien, te eten en de krant te lezen tijdens het college”

studeerbaarheid van onderwijsprogramma's. „We zullen niet het onmogelijke eisen van studenten, ook als we er niet in slagen dat miljard bij elkaar te krijgen.” Zelf vindt ze het erg belangrijk dat de hoogte van de beurzen niet wordt aangeast. De periode waarin die wordt uitbetaald kan daarentegen best wat korter. Jorritsma: „Ik ben er een groot voorstander van dat je dingen naast je studie doet, maar ik vind het ook een beetje overdreven om te zeggen dat je nul studiepunten kunt halen als je in een bestuur zit. Ik weet dat uit ervaring. Ik heb het vroeger zelf ook gedaan.” (MW)

Groen Links en SP:

Geen cent bezuinigen op hoger onderwijs

Mohammed Rabbæ heeft geen goed woord over voor de bezuinigingen op de studiefinanciering en het hoger onderwijs. Volgens de fractievoorzitter van Groen Links zijn ze ook niet nodig. „Het kabinet brengt het financieringsstekort verder omlaag dan elders in Europa. Van mij had dat tekort desnoods met een procent mogen stijgen om het onderwijs te redden.”

Rabbæ vreest dat de bezuinigingen op de studiefinanciering desastreus gevolgen zullen hebben voor de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. „Er gaat een jaar af van de studiefinanciering en de kans op schulden stijgt. Dat zal jongeren studenten uit kansarme groepen zeker afschrikken. Dat ze kunnen afbetalen naar draagkracht, is niet voldoende.”

Dat studenten (meer) moeten investeren in hun opleiding is volgens Rabbæ niet onredelijk. Hij bestrijdt echter dat vier jaar beurs een redelijke termijn is voor alle studies die nu officieel vier jaar duren. „Soms is dat te krap. Zodra dat is rechtgetrokken, heb ik geen bezwaar meer tegen een lening als studenten te langzaam studeren.”

„Wij sterven van het geld”

Het betoog van Jan Marijnissen (Socialistische Partij) sluit aan bij dat van Rabbæ. Er mag geen cent worden bezuinigd op het hoger onderwijs. Waar de 1,5 miljard gulden dan wel vandaan moet komen, is een vraag die de SP anders benadert. „Bij Defensie, of de vennootschapsbelasting”, denkt de onderwijspecialist van de SP. „We sterven van het geld.”

De kritiek van de SP blijft niet beperkt tot het kabinet. Ook de universiteiten en hogescholen hebben zichzelf wat te verwijten. Met name de universiteiten zijn volgens Marijnissen veel te slordig omgesprongen met hun maatschappelijke 'plicht' om de samenleving ook ongevraagd bij te staan. „Er is geen spoor meer te bekennen van het engagement uit de jaren '60. Dat is ook te wijten aan de politici die eraan hebben meegewerkt dat de universiteiten leerfabrieken zijn geworden. Maar ze hadden er zelf veel meer aan kunnen doen. Waarom hoor je zo weinig wetenschappers over het verband tussen criminaliteit en werkloosheid? Over Rwanda? Het beeld is nu dat de universiteiten de kweekvijvers zijn voor de rijken van morgen, die alleen in hun eigen welzijn zijn geïnteresseerd.” (PE)

Monique de Vries(VVD):

„Geen sporthallen vol ongemotiveerde rechtenstudenten meer”

Een half miljard bezuinigen op het hoger onderwijs: het klinkt misschien hard, maar het kan niet anders, vindt M. de Vries, na de verkiezingen voor de VVD toetreden tot de Tweede Kamer.

Op de lange termijn denkt zij dat de differentiatie van opleidingen geld kan besparen, al ziet zij nog niet precies voor zich hoe die er uit kan zien. Driejarige basisopleidingen acht zij in elk geval „te rigide”. Mogelijk is het in een aantal gevallen zinnig om een gezamenlijke propedeuse voor wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs in te richten, denkt De Vries. Daarin kunnen studenten zich oriënteren op een meer wetenschappelijk, of een meer praktisch vervolg van hun studie.

Differentiatie van studies levert pas na de eeuwwisseling geld op. Voor de korte termijn zijn andere oplossingen nodig. De Vries benadrukt dat zij de definitieve keu-

zes wil overlaten aan de universiteiten en hogescholen. Meedenken wil zij wel.

„Is het nodig dat je in een gebied met de omvang van greater London op zoveel plaatsen dezelfde studies kunt doen? Twee universiteiten in Amsterdam, een in Leiden, Rotterdam, Utrecht. Daar zijn studies bij met weinig studenten. Toen ik Italiaans studeerde in Leiden vroeg ik me soms al af of het echt nodig was dat al die studies beschikken over een eigen bibliotheek, een eigen hoogleraar. Je kunt aan tien studenten even goed literatuuronderwijs geven als aan twee of drie. De conservatoria in Den Haag en Utrecht hebben samen een operaklas. Dat werkt perfect. Samen kunnen ze een mooie produktie maken.”

Zonde van het geld

De Vries vraagt zich voorts af of „al die nieuwe studies wel zo renderend zijn”. „Kunnen die niet bij meer traditionele opleidingen worden ondergebracht?” „Zonde van het geld en de energie” vindt De

Vries in elk geval wat uitgelote studenten geneeskunde in Amsterdam overkomt, als zij een jaar uitwijken naar medische biologie, en dan alsnog worden ingeloot. De propedeuses van beide studies bevatten voor een groot deel dezelfde vakken, maar geneeskunde geeft niet één vrijstelling.

Studiepunten

Studenten krijgen vanaf volgend jaar nog maar vier jaar een beurs. Deze wordt bovendien uitbetaald als een lening, die pas wordt omgezet in een beurs als de student voldoende studiepunten haalt. Een prestatie-element waar de VVD warm voorstander van is. De Vries hoopt dat beide maatregelen scholieren er toe zullen aanzetten minder vrijblijvend een keus te maken, wat ook weer tot een bezuiniging kan leiden. Geen sporthallen vol ongemotiveerde rechtenstudenten meer. „Al die tentamens en hertentamens die moeten worden nagekeken! Dat geld kan beter worden besteed.” Minder maar beter. Dat verhoogt het rendement van de opleiding, en „het is ook prettiger voor studenten en docenten.”

Vier jaar beurs

Vier jaar beurs is volgens De Vries genoeg. Zeker voor alfa- en gammastudies. Daar zijn de programma's flexibel. Ze laten voldoende ruimte over voor andere bezigheden. Studenten moeten niet doen alsof ze zielig zijn. Wie desondanks meer tijd nodig heeft, hoeft volgens De Vries niet automatisch te worden opgescheept met een lening. „Je kunt ook boeken lezen als je nachtdienst doet of babysit.” Béta's en medici hebben meer te doen. Maar zij kunnen best wat geld lenen, vindt De Vries. Tenslotte komen zij „goed terecht, en kunnen dus hun investering vrij gemakkelijk terugverdienen.” Bovendien beseffen studenten „donders goed welk risico zij nemen als zij voor een studie kiezen”. Met de ene studie kom je nu eenmaal makkelijker aan werk dan met de andere. (PE)

De Vries: „Minder maar beter. Dat verhoogt het rendement van de opleiding, en „het is ook prettiger voor studenten en docenten.”

PERSONEELSVRENINGING UNIVERSEEL

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

Wo. 21 sept. organiseert LV&S een recreatieve/prestatieve loopwedstrijd in de omgeving van sporthal Randwijk. De wedstrijd staat open voor alle RL- en HBO-studenten en alle RL-medewerkers. Start: 10.00 uur. Sportkouders gratis, anderen betalen f 3,- pp. Inschrijven bij de sportvereniging.

29-09 Promotie M. Cornel, 16.00 uur
29-09 Lezing: prof.dr.R.H. van den Hoofdaker, AZG; *Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de winterdepressie*, Posjet Vijverdal, Vijverdalseweg 1, 16.30 uur. Info: 877440
30-09 Inauguratie prof.dr. W.J.J. van Diepenbeek, 16.30 uur

enter
eur'
lende
e Go
n.
ten:

Agenda MSBC Heep

De 1e maand is er een introductie training in sporthal Dousberg van 17.30-19.30 u. Wil je kennis maken met de leukste badmintonvereniging van M'richt, kom gerust langs. Verder interne competitie 21.30-23.30 u. in sporthal Randwijck. Sla-je-suf toernooi op 26 sept. introductie toernooi. Info Vera Nierkens 618576.

STUDIUM GENERALE**Cursussen**

Het Studium Generale biedt dit najaar de volgende cursussen aan:

Zw/w fotografie 10 lessen vanaf 3 okt. (15.30-18.00)

Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten: f 110,-

Tekenen/schilderen 10 lessen vanaf 3 okt. (19.30-22.00) Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten: f 110,-

Aquarelleren 10 lessen vanaf 4 okt. (19.30-22.00)

Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten: f 110,-

Portret- en modelboetseren 10 lessen vanaf 4 okt. (19.30-22.00)

Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten (incl. modelkosten): f 145,-

Portret- en modeltekenen/schilderen 10 lessen vanaf 5 okt. (16.30-19.00). Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten (incl. modelkosten): f 145,-

Video 10 lessen vanaf 6 okt. (19.15-21.45)

Plaats: Kumulus, Herbenusstr. 89. Kosten: f 110,-

Kijken naar film 6 lessen en 6 keer filmbezoek vanaf 27 sept. (18.30-20.00). Plaats: Filmtheater Lumière, Bogaardenstr. 40b. Kosten (incl. begang): f 85,-

Kijken naar toneel 5 lessen en 5 keer toneelbezoek vanaf 10 okt. (19.30-22.00). Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstr.3 Kosten (incl. begang): f 85,-

Spreekvaardigheid 6 lessen vanaf 10 okt. (19.30-22.00) Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstr.3. Kosten: f 100,-

Inschrijving

Bij alle cursussen hebben studenten voorrang. Behalve bij cursus spreek-

vaardigheid is deelname ook voor medewerkers RL en HM. Voor hen geldt een ander tarief. Inschr. voor de cursussen beeldende vorming:

Kumulus, 043-251951 (vraag naar de cursussen voor studenten!). Inschr. voor de cursussen kijken naar theater, kijken naar film en spreekvaardigheid: Studium Generale,

043-883541 (ma. t/m do. 9.00-15.30).

Wetenschapswinkel

De Wetenschapswinkel zoekt op korte termijn studenten voor de volgende onderzoeken:

- Onderzoek onder huisartsen in de regio Weert naar hun opvattingen over en bekendheid met Vrouwenhulpverlening (FdG, liefst met internationale ervaring);

- T.b.v. het Vrouwenhuis Heerlen: inventarisatie van problemen die vrouwen-groeperingen, die feminiseren in hun activiteiten inpassen, ondervinden (B&). Voorts enige onderzoeken op het gebied van armoede (economie);

- Inventarisatie van het aantal personen in Limburg dat te maken heeft met het toenemende armoede;

- Structurale oplossingen voor het armoedeprobleem;

- Welke groepen in de maatschappij hebben met toenemende armoede te maken;

- Analyse van bestaande rapporten over armoede in Nederland;

- Hoe onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, postel, paper (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegelg.

Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, punt 1. 883120

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES**AEGEE-Maastricht**

tel. 043-883465: ma-vr 11.30-12.30 en di 19.00-21.00u

in Int. de Tweebergenpoort 2 / k.3002.

Ekelijkse borrel: Dinsdagavond 21.00u Café Satyricon

4-23 sept: Summer Course Aqua/Utrecht.

13-25 sept: 19.30 u, Sarajevo-Aktie, Aula Tongersestr.53

13-25 sept: Introweekend, opgeven voor 19 sept.

op onbekende lokaties worden bekend gemaakt op AEGEE-kamer en ma. 3 de borrel.

Agenda Ichthus

8 sept: Introductieweekend te Mesch. Thema: 'Heb jij ook een masker op?'. Info bij Petra (626216).

S.V. Koko Agenda

25 sept: Eerstejaars koken

7+18 sept: Luik-Aken-Maastricht steptocht (1+2);

4-5 sept: Schrijven op de Koko-kroeg.

0 sept: Afrikaans feest op de Kokokroeg.

3 t/m 25 sept: Na-introductie S.V. Koko.

K.S.V. Servatius

De wo. avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. 1.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducties. Boschstr. 97, tel. 043-11126.

4 sept: 14.30-17.00 u. **Bezoek Ridder Bierbrouwerij en Stadswan-**

ling. Kosten f10,- verzamelen op Servatius om 14.00 u.

B-Agenda

6 t/m 18 sept: Introductie weekend in België. Je kunt ook mee zonder te worden! Opgeven bij Karen (258157)/Judith (0032-897-11-657)

15-16 sept: Barbeque en werkgroeprepresentatie. Werkgroepen geven van-toernooi aan wat ze het komende jaar van plan zijn. Opgeven bij Maarten en 19530/W Remco (210289)

18-19 sept: donderdag in Van Sloun borrel vanaf 22.00 uur!

udentenkerk 'De Deur' Maastricht

'De Deur' is een jonge kerk, en maakt deel uit van de wereldover-

taat of pelende Christian Fellowship. We zijn een stel enthousiaste studenten die God in hun leven erva-ren en een persoonlijke relatie met Hem hebben.

Uren: Zo. 11.00 en 18.00 u.; wo. om 19.30 u.

Past. Habetsstr. 40 (zijstraat Kon. Emmaplein).

Info: Paul, 043-479843. Bijbelstudies: Elke dinsdag-avond om 19.30 uur Boschstraat 97d (bij de markt). Info: Daniël, 043-255203.

R.K. Studentenpastoraat Maastricht

Iedere do om 19.00u en za om 17.45u is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door pastor F.Peró. Iedere vr. tussen 19.30u en 20.15u aanbidding in de kapel van het R.K. Studentenpastoraat. Adres: Boschstr. 97, so-cietet 'in de Fortuyn'. Tel:211126. Na afloop koffie.

Tafelstraat 13

-19 sept: 20.00u. Bijbeltwijfelgroep.

-20 sept: 18.00u. Koorrepetitie; 20.00u. Filosofie-groep 'Rorty'.

-21 sept: 17.00u. Yogagroep; 20.00u. Toneel; 20.00u. Groep 'homosexualiteit'.

-22 sept: 18.00u. Welkomstviering van nieuwe pastor Wiel Smeets (Cellebroederskapel); 19.30u. Feestelijke ontvangst Tafelstr.13.

Tafelstraat 13 is open van ma. t/m do.; je kunt er altijd binnenlopen, ook voor een gesprek.

Werkgroep Vliegende Hollanders

Attentie Vliegende Hollanders! (jongeren met buiten-landervaring) Survivaltocht en Avonturen-park Hellen-doorn, **24 september**. Info bij: 071-125472 (Michaela) of 020-6895294 (Joyce).

INTERNATIONALE SAMENWERKING**Gewijzigde openingstijden BIS**

Vanaf 1 augustus 1994 gelden er nieuwe openingstijden voor het spreekuur 'Studeren in het buitenland'.

maandag: gesloten,

dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur

vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur

Afspraken dienen gemaakt te worden bij:

Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek

Bovengenoemde stichting stelt zich ten doel het wetenschappelijk werk en de wetenschappelijke opleiding van vrouwen te bevorderen. Hiertoe stelt het fonds de volgende beurzen beschikbaar:

- 2 voor vrouwen die na hun promotie enige tijd aan een instelling voor onderzoek of onderwijs in het buitenland willen doorbrengen. Maximaal *12.500,-.

- 2 beurzen bestemd voor afgestudeerden die in het buitenland een promotie-onderzoek willen voorbereiden. Maximaal *12.500,-.

- 4 reisbeurzen voor vrouwen die ongefinancierd of met zeer geringe financiële steun werken aan een proefschrift of vervolgonderzoek. Deze beurzen dienen voor een korte studiereis naar het buitenland voor het bijwonen van workshops, symposia, congressen (mits een voordracht wordt gehouden of een poster gepresenteerd) en/of korte bezoeken aan wetenschappelijke instellingen voor onderzoek, bibliotheken of archieven. Maximiaal *2.500,-.

Meer informatie: Secretariaat van het Fonds, Postbus 11313, 2301 EH Leiden.

Scope on the Globe

Net zoals voorgaande jaren vindt er in de RAI in Amsterdam op 30 september en 1 oktober weer de beurs plaats: Scope on the Globe. Deze beurs heeft het thema: Studeren en stage lopen in het buitenland en is bedoeld voor studenten en studiekeizers. Op deze beurs presenteren onderwijsinstellingen en andere organisaties actief op het gebied van internationalisering, hun mogelijkheden voor 'internationaal studeren'.

Ook de RL zal wederom met een stand aanwezig zijn.

Meer informatie: Scope on the Globe, Oudekerksplein 23, 1012 GX Amsterdam. tel. 020-6209501; fax. 020-6200371.

Openingstijden

Zie hierboven. Het spreekuur wordt gehouden in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219.

CULTUURWETENSCHAPPEN**Openingstijden onderwijsbalie**

maandag: 15.15 - 15.45 uur;

dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;

donderdag: 13.00 - 13.30 uur;

N.B. Maandag 19 september is de balie gesloten.

Inschrijving Kunstpractica eerstejaars

In het eerste jaar worden verschillende Kunstpractica aangeboden t.w. poëzie, film (blokperiode 2), beeldende kunst en muziek (blokperiode 4).

Het aantal plaatsen per onderdeel is beperkt. Eerstejaars studenten kunnen zich tot uiterlijk 16 september voor één onderdeel inschrijven aan de balie van buro onderwijs.

Na deze datum is geen inschrijving meer mogelijk.

Inschrijvingen

Verzoek tot voorkeursinroostering voor de 2e blokperiode dient uiterlijk 19 september schriftelijk gemeld te zijn bij Buro Onderwijs (voor voorwaarden zie studiegids/wegwijzer). Studenten die een blok en/of practicum in de 2e blokperiode willen inhalen/overdoen moeten zich inschrijven voor 19 september. Inschrijvingsformulieren zijn verkrijgbaar bij de balie van Buro Onderwijs.

Computerruimte studenten

De computerruimte voor studenten is t/m week 40 dinsdag- en donderdagmorgen van 9.00 - 13.00 uur gesloten in verband met computerpractica van eerstejaars studenten.

Lezing

Martin van Amerongen, hoofdredacteur van De Groene Amsterdammer en voormalig redacteur van Vrij Nederland, houdt op donderdag 22 september a.s., tussen 13.30 en 15.30 uur, een lezing getiteld 'Dierbaar drukwerk' in de Feestzaal (Bou.3). Van Amerongen is een van de meest opvallende publicisten in Nederland. In zijn lezing gaat Van Amerongen in op het reilen en zeilen van de wereld die hij als geen ander kent: de dagen weekbladpers in Nederland. Voor diegenen die belangstelling hebben voor de journalistiek en het beroep van journalist biedt dit een mogelijk-

heid om eens met een belangrijke vertegenwoordiger van de pers te praten. Voor hen die geen carrière als persmusket ambieren zijn de toespraak en de discussie ook van belang: zij kunnen eens achter hun ochtend- of avondblad kijken. Informatie: B.Rulof, vakgroep Geschiedenis, FdCW, tel. 043-883269/3314

Vacature Studentleden in de Opleidingscommissie

Met ingang van 29 september zal de opleidingscommissie van samenstelling wisselen. De commissie komt gemiddeld eens per 3 weken samen voor een vergadering. Voor studentleden is een vergoeding ingesteld van f 50,00 per bijgewoonde vergadering. Er komt plaats voor 3 studentleden. Heb je interesse dan voor maandag 19 september schriftelijk (voorzien van motivatie) aanmelden t.a.v. Faculteitsbureau FdCW.

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:

ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur

ma. t/m di.:reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

Mededelingen

* Dinsdag 20 september tussen 13.00 - 14.00 uur kunnen de eerstejaars en de mentoren hun nog eventueel te betalen drankrekening van het kamp afrekenen bij Freek op de Orakelkamer.

* Wanneer je interesse hebt in de een of andere commissie en/of bestuursfunctie, laat dat dan even weten via de oranje brievenbus of telefoontje (043-257278 Jeroen/Freek).

* Commissiecoördinatoren opgelet! Het volgende commissie-overleg is op 21 september om 16.00 uur gepland, Orakelkamer.

ECONOMIE**Vaardigheidstraining Marketingplanning en -simulatie (5030T)**

Doctoraalstudenten die overwegen bovengenoemde vaardigheidstraining te volgen dienen met het volgende rekening te houden: in tegenstelling tot wat in de blokbeschrijvingen doctoraalonderwijs 1994/1995 staat vermeld, zal de vaardigheidstraining Marketingplanning en -simulatie (5030T) **niet** plaatsvinden in de eerste periode na blok 4, maar in de **tweede** periode na blok 4.

Besliskunde 2.6

Degenen die Besliskunde 2.6 nog steeds niet hebben gehaald, kunnen evenals vorig jaar het onderwijs van week 3 en week 4 van het blok Kwantitatieve Methoden 2.1 volgen. Er zijn een aantal kleine wijzigingen: de belangrijkste is, dat er een nieuwe leertekst is geschreven. U wordt dan ook sterk aangeraden om de nieuwe handleiding Besliskunde 2.6 1994/1995 te kopiëren. Dit kan vanaf 29 augustus via het secretariaat KE, kamer 3.082. U wordt verzocht uw collegekaart mee te nemen als onderpand tijdens het kopiëren. H. de Graaff, coördinator.

Statistiek 2.5

Degenen die Statistiek 2.5 nog steeds niet hebben gehaald, kunnen evenals vorig jaar het onderwijs van de laatste 3 weken van het blok Kwantitatieve Methoden 2.1 volgen. Er zijn een aantal kleine wijzigingen: de belangrijkste is, dat er een nieuwe leertekst voor meervoudige regressie is geschreven. U wordt dan ook sterk aangeraden om het nieuwe onderwijsmateriaal Statistiek 2.5 1994/1995 te kopiëren. Dit kan vanaf 29 augustus via het secretariaat KE, k. 3.082. U wordt verzocht uw collegekaart mee te nemen als onderpand tijdens het copieren. H. de Graaff, coördinator.

Erratum Studiegids 94/95

De volgorde van de blokken van het basisdoctoraalprogramma International Economic Studies (IES) op pagina 76 en 77 van de studiegids is niet correct. De taaltraining Frans/Duits wordt in blokperiode 1 aangeboden en Quantitative Methods in blokperiode 2.

Openingstijden Onderwijsbalie

Van 12 september t/m 16 december:

Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag: 10.30u-12.30u

Woensdag: 9.00u-11.00u

Spreekuren medewerkers Bureau Onderwijs:

Verroostering: F. Suelmann, k. 3073, dagelijks van 10.30u tot 11.00u;

Examenadministratie: R. Schumans/J. Schripsema, k.3064, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.30u;

Examencommissie: M. van Thienen, k. 3069, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.00u.

Buiten deze spreekuren zijn de medewerkers niet bereikbaar.

Bereikbaarheid studieadviseurs:

Studieadviseur propaedeuse: R. Pans, k. 3052B, telefoon 043-883846;

Studieadviseur doctoraal: M. Welten, k. 3052A, telefoon 043-883776.

Spreekuren: dinsdag en donderdag van 10.00u tot 11.00u.

Telefonische spreekuren: dinsdag en donderdag van 13.30u tot 14.30u.

Voor gesprekken die langer duren dan 10 minuten dienen afspraken gemaakt te worden via het secretariaat, telefoon 043-883675.

Adresgegevens doctoraalstudenten

Via EFM is een verzoek bij het Bureau Onderwijs binnengekomen van de economische faculteitsvereniging van de UvA om in verband met toezending van een landelijk magazine N.A.W.-gegevens van doctbraal-economie studenten vrij te geven. Mocht u bezwaar hebben tegen het vrijgeven van uw gegevens, dan dient u dit uiterlijk 21 september a.s. schriftelijk aan Bureau Onderwijs, via gele brievenbus bij kamer 0008, door te geven. In dat geval zullen uw NAW-gegevens niet worden afgegeven.

Stichting Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau is weer elke dinsdag, woensdag en donderdag geopend van 10.30-12.30 uur. **LET OP:** Wij werken voortaan alleen nog maar met bestellingen. Dat houdt in, dat alle boeken besteld moeten worden. De levertijd bedraagt 1 dag. Dus: vandaag besteld, morgen in huis.

EFM Algemeen

Bij de receptie TS 53 staat een groene brievenbus met opdruk EFM. Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, IMperator, MMA, Comax, Sigma, Maes, EFM-

Shell is praktisch overal in de wereld actief. Maar zonder academici die een bijdrage kunnen leveren aan continue vernieuwing zijn we nergens. Daarom vinden we het zo belangrijk dat kritische studenten de kans krijgen om kennis te maken met de wereld van Shell. Via een intercontinentale stage van 3 maanden. Of een UK business course. Wil je ons overtuigen van jouw kwaliteiten, schrijf je dan in. Want kennis van de wereld krijg je alleen in de wereld.

TECHNISCH Mogelijkheden: Intercontinentale stages van 3 maanden in de periode april - december 1995.

Voorwaarden: Afstuderen aan de (sub-)faculteit Werktuigbouwkunde, Scheikundige Technologie, Mijnbouwkunde, Technische Natuurkunde, Lucht- en Ruimtevaarttechniek, Wiskunde/Informatica, Meet & Regel- of Offshore Techniek. Deelname staat open voor studenten die vóór september 1996 zullen afstuderen en die de stage voor het afstuderen zullen uitvoeren.

Inschrijving: vóór **30 september 1994** via inschrijfformulieren, aan te vragen bij je stagecoördinator.

NIET-TECHNISCH Mogelijkheden: Intercontinentale stages van 3 maanden in de periode april - december 1995.

Voorwaarden: Deelname staat open voor studenten die vóór september 1996 zullen afstuderen en die de stage voor het afstuderen zullen uitvoeren. Tevens moet de student een aantoonbare affiniteit hebben met financiën, personeelszaken, commercie, logistiek/distributie of informatiemanagement.

Inschrijving: Inschrijfformulieren zijn tot **1 oktober 1994** te verkrijgen bij de AIESEC-vestigingen of vóór 23 september 1994 per briefkaart aan te vragen bij SIPM-HREH/112, Postbus 162, 2501 AN Den Haag. Gaarne studierichting, universiteit en afstudeerdatum op de briefkaart vermelden.

ZONDER JOU ZIJN WE NERGENS.

studiepro
de EFM-
Sigma, N
MMA, C
Alfa, IM
EFMmag

MMA
Interuniv
Info MM

Agenda

COMAX
25 v/m 2

SIGMA
14 septe
21 septe
1 oktobe
Geef je c
883790

Medede
Voortga
De eerst
afgenom
13.00 u.
Student
geldige
het lope
collegek
volgende
secretari
De zalen
aanwezic
De deelr
1.150A),
mogelijk
De optisc
HB-potlc
De ANTV
balie. De
oktober
maandag
beschikb
Facultair
Resterei
woensda

Introdu
Belangrij
de afgek
bikers ui
deze alsr
1.155 tu

Data dij
woensda
(doctora
juni (doc
doctoraa
95 vinde
Indien u
dan beid

MFV Rel
Reflex pr
16.00-17
Wat doe
relatie? I
ook als j
Symposi
12.00-21
Reflex-le
belangst
Forensisc
connecti
onder ar
steuning
rechtban
bied van
aan bod

Cur:
Omgz
tische
spann
oplos
22.30
Medit
meer
bewu
wat je
oktob
De cu
ters, i
vraag
04407

studieprojecten, Magazine en hoofdbestuur). Voor meer informatie over de EFM-activiteiten kan men terecht op de Abtstraat 4.
Sigma, MAES, Studieproject China: kamer 1.002 - telnr. 883790
MMA, Comax: kamer 1.004 - telnr. 883779
Alfa, Imperator: kamer 1.006 - telnr. 883788
EFMmagazine, hoofdbestuur: kamer 1.008 - telnr. 883940

MMA

Interuniversitair Marketing Magazine Mark it biedt redactieplaatsen aan.
Info MMA kamer 1.004, Abtstraat 4, telnr. 883779.

Agenda**COMAX**

25 t/m 29 september: Buitenlandreis naar Kopenhagen.

SIGMA

14 september: Paarderenen in Den Haag.
21 september: Jaarlijkse uitstapje naar het casino in Valkenburg.
1 oktober: Het ledenweekend is er weer in het weekend van 1 oktober.
Geef je op en ga mee! Meer info Abtstraat 4, kamer 1.002, telnr. 043-883790

GENEESKUNDE**Mededelingen Bureau Onderwijs****Voortgangstoets FdG**

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op WOENSDAG 28 SEPTEMBER 1994 vanaf exact 9.00 tot 13.00 u. in Tennishal/Sportel DOUSBERG, Dousbergweg 4.

Studenten zijn alleen gerechtigd om een toets te maken als zij een geldige collegekaart (= collegekaart + bewijs van inschrijving van het lopend ac. jaar) kunnen overleggen. Studenten die hun geldige collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben ZIJN VERPLICHT deze de volgende (werk)dag tussen 11.00 en 12.30 u. te laten zien bij het secretariaat EPG/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 u. Iedereen dient om 8.50 u. in de zalen aanwezig te zijn, de deuren gaan om 8.55 u. dicht.
De deelnemerslijst ligt ter inzage bij de informatiebalie (UNSSO, k. 1.150A), let op of het **VT-niveau** juist is. Zo niet, geef dit dan zo snel mogelijk door.

De optisch leesbare antwoordformulieren mogen **UITSLUITEND** met een HB-potlood (=zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.
De **ANTWOORDSLEUTEL** ligt vanaf 13.00 u. ter inzage bij de informatiebalie. De **GETYPE COMMENTAREN** inleveren vóór dinsdagmiddag 4 oktober 17.00 u., deze liggen ter inzage bij de informatiebalie v.a. maandag 10 oktober. De **TOETSRESULTATEN** zijn **ca. 26 oktober '94** beschikbaar. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 94/95.

Resterende data Voortgangstoetsen academisch jaar 94/95:

woensdag 14 december '94 - 8 maart '95 - 24 mei '95

Introductie Commissie Geneeskunde

Belangrijk voor alle nageplaatste studenten: bij het laatste onderdeel van de afgelopen facultaire introductie geneeskunde zijn de afsluitbare RL-bekers uitgereikt. Voor alle nageplaatste 1e jaars studenten geldt dat zij deze alsnog kunnen afhalen bij de I.C.G. op 19-9, 22-9 en 29-9 in kamer 1.155 tussen 15 en 16 uur.

Data diploma uitreikingen 1994/1995

woensdag 23 november (doctoraal en basisarts); woensdag 22 maart 95 (doctoraal en basisarts); woensdag 29 maart (basisarts); woensdag 14 juni (doctoraal en basisarts); woensdag 20 september (propaedeuse, doctoraal en basisarts). Plaats: St. Janskerk te Maastricht. Let op: in maart 95 vinden er twee uitreikingen voor het **basisgetuigschrift** plaats. Indien u voor de uitreiking van maart in aanmerking wilt komen, houdt dan beide data vrij.

MFV Reflex

Reflex presenteert lezing: 'Homofilie en de huisarts' op 21 september van 16.00-17.30 uur in de blauwe zaal UNS 50. Toegang is gratis!

Wat doe je als je geconfronteerd wordt met problemen in een homofiele relatie? Is dat anders? Het is een lezing die prima bij blok 4.1 past, maar ook als je dat blok niet loopt, is het een interessant onderwerp.

Symposium: 'Forensische geneeskunde' op woensdag 19 oktober van 12.00-21.00 uur rond de blauwe zaal. Toegang: *12,50 voor studenten Reflex-leden. * 15,00 voor studenten niet-leden. * 20,00 voor overige belangstellenden.

Forensische geneeskunde is het gebied in de geneeskunde wat nauwe connecties heeft met het recht. Belangrijke aandachtsgebieden zijn onder andere: slachtofferhulp, verzorging van gedetineerden, ondersteuning bieden na seksueel misbruik, medische verklaringen in de rechtbank en euthanasie vraagstukken. Dit nog vrij onbekende vakgebied van de geneeskunde, wat nauwelijks in het geneeskunde curriculum aan bod komt, wordt door deskundigen uit verschillende disciplines

belicht in lezingen, workshops en een film. Een lunch, een warme maaltijd en een syllabus zijn bij de prijs inbegrepen.

Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex

di 13- 9 Film: 'The last of the Mohicans'
16.00 en 19.00 uur in de blauwe zaal UNS 50
wo 21- 9 Lezing: 'Homofilie en de huisarts'
16.00-17.30 uur in de blauwe zaal UNS 50
ma 10-10 t/m vr 14-10 FILMFESTIVAL
wo 19-10 Symposium 'Forensische Geneeskunde'

Bureau Internationale Betrekkingen

Nieuws mbt buitenlands keuze-onderwijs:

-interessant en gevarieerd programma in het kader van ERASMUS/TEMPUS of je kunt als zg FREE-MOVER naar het buitenland
-course programma SPORTS MEDICINE 10 weken in Linköping Zweden.
-extra keuze-onderwijs kan alleen nog worden aangevraagd voor buitenlands keuze-onderwijs. De projectgroep Keuze-Onderwijs kent echter geen subsidie toe. Wel heb je (met de goedkeuring) de mogelijkheid andere subsidiebronnen aan te boren.

Voor vragen kun je 2x per week terecht bij Marion Aarts, BIB, elke dinsdag van 12.30-14.00 uur, kamer 3.324, nivo 3, tel. 881524 of elke vrijdag van 12.30-14.00 uur, Onderwijsbalie 1.150A, nivo 1, tel. 881842.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN**Van de Examencommissie GW**

Met ingang van '94/'95 is voor alle studenten GW van kracht de Fraude Richtlijn. De richtlijn is een uitwerking van artikel 31 van de Onderwijs- en Examenregeling. Een exemplaar van de richtlijn is bij de balie te verkrijgen.

Rectificatie: Stageplaatsen, Rijksuniversiteit Gent in België

De vergoeding bij zes maanden verblijf moet zijn: ong f 650,- in plaats van ong. f. 1650,-.

Openingstijden Bureau Onderwijs FdGW

De balie van Bureau Onderwijs is open van 10.00-11.00 uur (tevens

AGORA-reductieburo) en van 15.30-16.00 uur. Alleen in de ochtend worden boeken verstrekt die betaald moeten worden. Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Wij verzoeken jullie vriendelijk toch dringend aan deze tijden te houden.

Herkansing MenS B en 3 (oude programma)

Op veler verzoek is er op woensdag 21 september van 8.30-11.00 uur in de Blauwe zaal (0402, Uns 50) een laatste mogelijkheid deel te nemen aan een herkansingstoets MenS voor het doorstroomprogramma van 1993/1994 (MS B) en het reguliere MenS 3 programma van 1992/1993. Deze herkansing zal net als de reeds eerder gegeven mogelijkheden betrekking hebben op: nonparametrisch toetsen, enkelvoudige en meervoudige lineaire regressie, logische regressie en variantie analyse. Studenten, die ondanks deze extra mogelijkheid, helaas toch nog zakken krijgen pas weer een toetsingsmogelijkheid in januari 1995. Deze toets zal betrekking hebben op het nieuwe MenS programma. Om misverstanden te voorkomen: op 21 september vindt er tevens in dezelfde zaal en tijdstip een MenS herkansingstoets plaats voor reguliere MenS 3 studenten volgens het programma zoals gegeven na 1992/1993.

Herkansing Health Promotion (blok 2.6.2).

De herkansing blok 2.6.2.: Health Promotion is gepland op woensdag 12 oktober om 11.00 uur. Studenten die aan de herkansing willen deelnemen kunnen zich hiervoor inschrijven op het publicatieborden bij Bureau Onderwijs. De ruimte waar de herkansing plaats vindt zal t.z.t. bekend gemaakt worden via de postvakjes. A.u.b. geef ook je studentennummer door. Anne Janssen, blokcoördinator.

Bestemd voor GVO-ers

The Cancer Prevention Research Center in Kingston, Rhode Island, USA heeft een vacature Onderzoeks Assistent. Kandidaten dienen over goede interpersoonlijke vaardigheden te beschikken en aantoonbaar goed in teamverband te kunnen functioneren. Bekendheid met het transtheoretische gedragsmodel heeft voorkeur. Het betreft een fulltime plaats voor de periode van een jaar.

Meer informatie: Hein de Vries, vakgroep GVO tel. 2410

Daarnaast is er een stageplaats 'Homo/Lesbische discriminatie' bij de Industriebond FNV. Reageren vóór 1 oktober. Info in de GVO-stageklapper, secretariaat Deb1.

De beste garantie voor je rijbewijs**Autorijschool B. Wellmann**

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 42,50 voor 60 min.

telefoon: 043-613798
autotel.: 06-52936738

Extra aanbieding

Grieks specialiteiten restaurant Plaka
St. Bernardusstraat 4a
Maastricht, tel. 043-254256

studentenschotel
2 Dorpsuflaki
Giros
en salade, friet, zaziki en ouzo

~~FL 20,-~~
FL 15,25

op vertoon van collegekaart

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

Je moeder riep nog: „Zul je goed voor jezelf zorgen!“. Geen zin meer in half aangebrande macaroni met prut? Koop **Eerstejaars koken** van Cassandra en Yvonne Kroonenberg voor basisinformatie over goed en goedkoop koken. Voor f27,90 in boekhandel of warenhuis.

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

STEP

Weet jij wat je kunt verwachten als bijna afgestudeerde? Of wat bedrijven van jou verwachten?

STEP - Stichting Student en Praktijk - is een studentenorganisatie die zich bezig houdt met voorlichting over loopbaanmogelijkheden aan studenten **economie, rechten en bedrijfskunde** die binnen een jaar afstuderen. Ook studenten uit andere disciplines worden overigens aangemoedigd zich in te schrijven. De STEP in-house dagen bieden je de kans om op informele wijze in contact te treden met managers van toonaangevende bedrijven op het gebied van Financiële Dienstverlening, Sales & Marketing, Finance, Controlling, Accountancy en Tax in de periode van 7 november tot en met 16 december 1994. Wellicht ook voor jou de kans om de eerste dag van je carrière mee te maken!

Inschrijfformulieren en brochures zijn vanaf 15 september 1994 te verkrijgen bij infotheken, loopbaanadviescentra, decanen, studiesecretariaten, de vestigingen van Integrand Nederland en van B&R Nederland en een groot aantal studie- en faculteitsverenigingen. Op de RL kun je dan onder meer terecht bij de EFM (Abtstraat 4) of bij Integrand (Oudetweebergenpoort 2).

Je kunt ook direct schriftelijk of telefonisch contact opnemen met Stichting STEP, De Boelelaan 1085 (kamer MO-20), 1081 HV Amsterdam. Telefoon 020 - 444 9464, fax 444 6005. De uiterste inschrijffdatum is 12/10/1994.

Cursussen in Bemelen

Omgaan met spanningen: in 5 avonden worden vooral praktische oefeningen aangeboden, om zo door eigen ervaringen spanningen bewust te worden en een begin te maken met het oplossen ervan. Data: 21, 22, 26, 28 en 29 september van 19.30-22.30 uur.

Meditatiecursus: op 9 maandagavonden wordt geoefend om meer ontspannen, zonder enige moeite, te zijn met hulp van bewustzijns-oefeningen, mantra's en visualisatie. 'Het enige wat je hoeft te doen is aandachtig erbij blijven'. Data: vanaf 3 oktober van 20.30-22.00 uur.

De cursussen worden begeleid door Margriet Messelink Wolters, arts en psychotherapeute. Verdere informatie en aanvraag folders: St. Antoniusbank 14, 6268 NP Bemelen, tel. 04407-2417.

Stageplaats Epidemiologie

Op de vakgroep Epidemiologie bestaat de mogelijkheid voor een stagiaire om een analyse van het gebruik van voedingssupplementen in Nederland uit te voeren. Hiervoor worden gegevens uit te nationale Voedselconsumptiepeiling gebruikt. Geschikt voor GVO- of BGK-studenten met interesse in epidemiologie. Informatie: P. van den Brandt, Epidemiologie, tel. 2361.

Activiteiten BGK-HELIX

In verband met het 10 jarige jub. organiseert BGK-HELIX een symposium '10 jaar BGK'. Datum: 18 november, tijd: 10.00-16.30 uur, lokatie: Blauwe zaal (Uns50). Kaartenverkoop op 31 oktober t/m 10 november in het trefcentrum (uns50). Om het 1 jarige bestaan van de studievereniging BGK-HELIX wordt op 22 september van 16.00-18.00 uur in de kantine (Deb1) een borrel gehouden voor alle BGK-ers en geïnteresseerden.

AGORA

Openingstijden AGORA Reductiebureau: elke dag van 10.00-11.00 uur bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW. Voor slechts f 15,- wordt je AGORA-lid. Nieuw: het AGORA Reductiebureau verkoopt kringloop-schrijfblokken voor f 2,50. Voor het Reductiebureau en de Onderwijscommissie zijn een aantal functies vrij. Het is ook mogelijk voor de functie voorzitterschap te solliciteren. Dit kan middels een brief, af te geven tijdens het spreekuur of te deponeren in het AGORA-postvak. Je kunt ook telefonisch contact opnemen: 881445. Let op de Lichtkrant voor meer informatie.

Gezocht studentleden voor de Opleidingscommissie GW

De Opleidingscommissie van de Gezondheidswetenschappen (OC-GW) zoekt nieuwe studentleden voor het studiejaar 1994/1995. Deze commissie bestaat uit 4 studenten en 4 leden van het wetenschappelijk personeel en komen eens per drie weken bij elkaar. Men houdt zich bezig met het geven van adviezen over beleidsvoorstellen, onderwijsactiviteiten enz. Zo moet bijvoorbeeld het onderwijsprogramma (het curriculum) dat studenten gaan volgen ieder jaar door de OC behandeld worden. Ook worden de evaluatieformulieren die aan het eind van een blok door studenten ingevuld worden uitgebreid door de OC besproken. Sollicitaties dienen voor 1 oktober a.s. ingeleverd te zijn bij Hanneke Duijkers, tel.: 043-639595.

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen FdGW**STIR-SWOL-subsidies**

Aanvragen voor STIR-SWOL-subsidies i.v.m. buitenlandse stages kunnen vóór 1 december a.s. ingediend worden bij Annie Simon. Het aanvraagformulier is gevoegd in de Informatiegids buitenlands studiebezoek Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Deze brochure is bedoeld om GW-studenten te informeren over wat er komt kijken bij het lopen van een buitenlandse stage. De brochure is verkrijgbaar bij Annie Simon, Bib, kamer 1.301, Uns. 50, tel. 1874.

ERASMUS

Er is weer een interessant en gevarieerd aanbod m.b.t. keuze-onderwijs in het buitenland in het kader van ERASMUS uitwisselingsprogramma. Course programme SPORTS MEDICINE 10 weeks in Linköping (Zweden). Ook dit academisch jaar kunnen studenten FdG en FDGW weer deelnemen aan deze interessante cursus (februari-april 1995). Informatie: M. Aarts, dinsdag van 12.30-14.00 uur, kamer 3.324, tel.: 881524 en vrijdag van 12.30-14.00 uur, kamer 1.150, tel.: 881842

RECHTSGELEERDHEID**Openingstijden Onderwijsbalie BO**

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

Onderwijsmateriaal blok 1 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht, avondopleiding Nederlands recht. Studiegids.

Aanmeldingsformulieren blok 1 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht; uiterste inleverdatum 30.09.1994!

Colleges

21.09: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53
21.09: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53
21.09: college Rechtsgeschiedenis 13.15-14.15 uur Collegezaal Zw
21.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53
28.09: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53
28.09: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53
28.09: college Rechtsgeschiedenis 13.15-14.15 uur Collegezaal Zw
28.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53

Bureau stages

- Stageplaats aangeboden bij groot bedrijf in Zuid-Limburg. Stageopdracht: administratief recht en milieurecht. Stage kan spoedig starten en zal 2 a 3 maanden duren.

- Aanbod stageplaats bij een Arbodienst in Maastricht met stageopdracht over arbobesluit. Per zo spoedig mogelijk. Informatie Ellen de Krom, bureau stages, tel. 883274.

Houthoff Beurs

Een dezer dagen zal in de Nederlandse pers wederom een aankondiging verschijnen waarin belangstellende (aankomende) juristen worden opgeroepen zich voor deze beurs kandidaat te stellen. De Houthoff Beurs is in 1988 ingesteld om een veelbelovende jurist(e) c.q. aankomende jurist(e) in staat te stellen 1 jaar lang een LL.M.-cursus te volgen aan Harvard Law School te Cambridge, Massachusetts, U.S.A.. Dit jaar bedraagt de beurs circa \$35.000.

Aan de onderwijsbalie ligt een brochure met inschrijfformulier ter inzage.

Symposium Fiscale boetes

Op 4 november a.s. zal er een symposium in Maastricht plaatsvinden over 'Fiscale boetes'. De organisatie is in handen van: Rijksuniversiteit Limburg, Belastingdienst in Limburg, Coopers & Lybrand belastingadviseurs, Moret Ernst & Young belastingadviseurs en Deloitte & Touche belastingadviseurs.

Aan de onderwijsbalie ligt een brochure met inschrijffkaart ter inzage.

Studium Generale
Cursussen voor studenten

Het Studium Generale biedt dit najaar de volgende cursussen aan:

Zw/w fotografie 10 lessen vanaf maandag 3 oktober, 15.30-18.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
Tekenen/schilderen 10 lessen vanaf maandag 3 oktober 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
Aquarelleren 10 lessen vanaf dinsdag 4 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
Portret- en modelboetsen 10 lessen vanaf dinsdag 4 oktober 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten (incl. modelkosten): f145,-
Portret- en modeltekenen/schilderen 10 lessen vanaf woensdag 5 oktober, 16.30-19.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten (incl. modelkosten): f145,-
Video 10 lessen vanaf donderdag 6 oktober, 19.15-21.45 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
Kijken naar film 6 lessen en 6 keer filmbezoek vanaf dinsdag 27 september, 18.30-20.00 u. Plaats: Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b. Kosten (incl. toegang): f85,-
Kijken naar toneel 5 lessen en 5 keer toneelbezoek vanaf maandag 10 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3. Kosten (incl. toegang): f85,-
Spreekvaardigheid 6 lessen vanaf maandag 10 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3. Kosten: f100,-

Inschrijving Bij alle cursussen hebben studenten voorrang. Behalve bij de cursus spreekvaardigheid staat deelname echter ook open voor medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg en de Hogeschool Maastricht. Voor hen geldt een ander tarief.

Inschrijving voor de cursussen-beeldende vorming:

Kumulus 043 25 19 51 (vraag naar de cursussen voor studenten!).

Inschrijving voor de cursussen kijken naar theater, kijken naar film en spreekvaardigheid:

Studium Generale 043 88 35 41 (maandag t/m donderdag van 9.00-15.30 u).

handicap & studie

voor studenten
met een handicap

Word donateur
Giro 91323

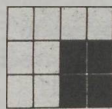
Utrecht

**In een honderdste
seconde verandert
een leven...**

De stichting organiseert campagnes om brandwonden te voorkomen, verbetert de behandeling van brandwondpatiënten, doet wetenschappelijk onderzoek en beheert de Nationale Huidbank.

Nadere informatie: 02510-75555.
Postbankrekening 20.21.22 of
bankrekening 70.70.70.643
t.n.v. Nederlandse Brandwonden
Stichting Beverwijk.

**NEDERLANDSE
BRANDWONDEN
STICHTING**

Agenda

donderdag 15 september
Maastricht 50 jaar bevrijd, bevrijdingsfeesten, div. lok.
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg,
Zaal Het Vervolg, 20.30

vrijdag 16 september
Missa Salve Regina van Da Palestrina, Musica Sacra,
Utr. Studenten Gregoriaans Koor e.a., OLV-kerk, 18.00
Maria-vespers Monteverdi, Musica Sacra,
Vokalenensemble Frankfurt e.a., OLV-kerk, 20.30
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg,
Zaal Het Vervolg, 20.30
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a.,
Victor de Stuerszaal, Kruisberengang 12, 20.30
Musica Brasileira, Braziliaanse Jazz, Vicio Novo,
Los bewegingstheater-werkplaats, 22.30
Gagaku, Musica Sacra, Gagaku-ensemble Tennoji-Gakusi
Garyokai, St. Janskerk, 23.00

zaterdag 17 september
Ierse Maria-hymnen, Musica Sacra, Nôirín Ní Riain,
Cellebroederskapel, 15.00
Orgel-/koorconcert, Musica Sacra, Marcel Verheggen,
St. Servaaskerk, 16.30
Maria-vespers en Missa O quam glorifica van Fayrfax,
Musica Sacra, Schola Conservatorium en Fayrfax Ensemble,
OLV-kerk, 18.00
Het Atelier, toneel, M'46, 't Pesthuys, 20.00
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a.,
Victor de Stuerszaal, Kruisberengang 12, 20.30
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg,
Zaal Het Vervolg, 20.30
La Vita di Maria, Musica Sacra, LSO e.a.,
Vrijthoftheater, 20.30
Cantica canticorum, Musica Sacra, Sequentia,
OLV-kerk, 23.00
Gagaku, Musica Sacra, Gagaku-ensemble Tennoji-Gakusi
Garyokai, St. Janskerk, 23.00

zondag 18 september
Missa Lachrymantis Virginis van Fux, Musica Sacra,
Basilicakoor en instr. ens. Jean Wolfs, OLV-kerk, 10.00
Missa Theresia per otto a dieci voci e organo van
Serpenti, Musica Sacra, Cappella Sancti Servatii,
St. Servaaskerk, 11.30
Maria, mater septem dolorum, Musica Sacra,
Gesualdo Consort, OLV-kerk, 13.00
Last Sleep of the Virgin en The Protecting Veil, Musica
Sacra, Amadeus Ensemble en studenten R'dams Cons.,
St. Servaaskerk, 15.00
Herz und Mund und Tat und Leben, Musica Sacra, Bach
cantate, Camera Musica Mosana, St. Janskerk, 16.30
Russische gezangen, Musica Sacra, Koor Symfonische
Kapel Rusland, St. Servaaskerk, 18.00
Het Atelier, toneel, M'46, 't Pesthuys, 20.00
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a.,
Victor de Stuerszaal, Kruisberengang 12, 20.30

maandag 19 september
Ontstaan van de godenwereld, Mythologie en
werkelijkheid, voordracht Carool Popelier, 't Pesthuys, 20.15
woensdag 21 september
Avond van de nederlandse dans, div. gezelschappen,
Vrijthoftheater, 20.15

Exposities
Kijk op krabbels, krabbels, tekeningen en schilderwerk van
peuter en kleuter, kunstenaar en aap, Natuurhistorisch
Museum, De Bosquetplein 6-7, t/m 30 okt,
ma t/m vr 10.00-12.30, 13.30-17.00; za, zo 14.00-17.00
Etienne Dewulf en Tim Andrews, keramiek, Galerie Lot
Duynstee, Hoogbrugstraat 18, t/m 15 okt,
wo t/m vr 13.30-17.00; za 11.00-17.00
Anna Metz en Nynke Schepers, div. werk, Galerie Artisan
Grote Gracht 43, t/m 8 okt, di t/m za 13.30-17.30
Arjen van Prooijen, schilderijen, K.v.K., Maasboulevard 5,
t/m 3 okt, ma t/m vr 9.30-16.00
Nadjezjda van Ittersum, mixed media, Galerie Anny van
den Besselaar, Tafelstraat 6a, t/m 2 okt,
vr t/m ma 13.00-17.30
Limburg 50 jaar bevrijd, div. exposities,
Dominicanerkerk, t/m 21 sep, 10.00-17.00

Films
Speelweek: 15 september t/m 21 september
Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b
Senso, dag, 20.00
La vie sexuelle des Belges, dag, 20.30
The blue kite, dag, 22.00
The Snapper, do t/m za 23.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1
De Aristokatten, za, zo en wo 14.30
The flintstones, do, ma, di 18.00; za, zo, wo 14.30
Wolf, dag, 18.00, 21.15
Speed, dag, 18.00, 21.15; (ma geen late voorstelling)
Sneak preview, ma 21.00
Clear & Present Danger, do, zo t/m wo 20.30; vr en za
18.45, 22.00; za, zo en wo 14.00; zo en wo 17.15

Mabi, Kleine Gracht 24a
I love trouble, dag, 21.15; do t/m zo ook 18.30; za en zo
14.30
The client, dag, 21.15; do t/m zo ook 18.30
De Aristokatten, za en zo 14.30
Duimelijntje, za en zo 14.30
Four weddings and a funeral, dag, 21.15; do t/m zo
18.30; za en zo ook 14.30
Q6, dag, 21.15; do t/m zo ook 18.30

Ciné-K, Bernardusstraat 13
Como agua para chocolate, dag, 21.00

Stent
windv
lichaa
die ge
Galeri
werk
die ne
kunst
Utrecl
discip
meub
hun fi
voor d

Gaila Jel
aan de
pen con
fijnde s
werk ee
geeft. Z
bond t
doorzic
stof zijn
hierin g
waaien,
hun sar
rank ho
doekjes
bolisere
het doe
De ring
Utrecht
stuk vai
bewegin
van de c
ging var
of als ee
Meer sie
Kirsten
toont tv
de path
Kruisje
zilveren
is van ve
ve vorm
Sam Nie
de Acad
zigheid
galerieh
die zij te

Apen

„D

Hebbe
tot cre
vraag
kunste
en ped
waar k
discipl
een ve
gekrat
kinder
Natuur
over d
tentoo
ingeri

Lekker k
potlode
zelfs wel
met echt
kleuter
moeizuc
die vraa
bos", zei

Sieraden, hoofddeksels, kisten die geen sieraden, hoofddeksels, kisten zijn

De kapper zet de hoed op zijn kop

Steentjes gedragen op een windvlaag, ringen die lichaamstaal spreken en hoeden die geen hoofddeksel meer zijn. Galerie Amarna presenteert werk van vijf jonge vormgevers die net zijn afgestudeerd aan de kunstacademies van Arnhem, Utrecht en Maastricht. In de disciplines glas, textiel en meubels maken zij objecten die hun functionaliteit verruilen voor de vitrine.

Gaila Jehoe volgde de opleiding 3D Design aan de Arnhemse academie. Haar ontwerpen combineren ruwe materialen en verfijnde stoffen in een finesse die aan het werk een gevoel van delicate soberheid geeft. Zo wordt er bijvoorbeeld een 'Verbod tussen Steen en Stof' gecreëerd in doorzichtige gordijnen. In de dunne, witte stof zijn steentjes geweven en deze lijken hierin gesluierd en gevangen. De stof wil waaien, de steentjes willen vallen, maar hun samengaan is harmonieus. Op een rank houten rekje liggen zijdezachte zakdoekjes; de kleine ingepakte steentjes symboliseren volgens Jehoe de tranen die met het doekje zijn gedroogd.

De ringen van Lydia Coolen (3D Design Utrecht) zijn ontworpen als een verlengstuk van het lichaam van de drager. De beweging van de handen, de lichaamstaal van de drager wordt vertaald in de beweging van de ring, die als een kompasnaald of als een bol kan draaien.

Meer sieradkunst is er van de ontwerpers Kirsten Grosz en Sam Nievelstein. Grosz toont twee halssieraden van zink die beide de pathetische titel 'Ieder Huisje heeft zijn Kruisje' dragen. Mooi door eenvoud is de zilveren ketting, die een aaneenschakeling is van veertien vissen in hun meest primitieve vorm.

Sam Nievelstein is de enige exposant van de Academie in Maastricht. Haar aanwezigheid op deze expositie is volgens de galeriehouder te danken aan de rebellie die zij tegen haar docenten heeft gevoerd.

In de vitrine van de kapper staan hoeden die alleen maar in de vitrine van de kapper tot hun recht komen (foto Nelis Tutkey)

Dit heeft haar werken in originaliteit doen uitstijgen boven het werk van haar collega's. Nievelsteins halssieraden bestaan uit geblazen glas of glazen knikkers, verweven in een ketting van gouddraad. Belangrijke invloedssfeer in haar werk zijn de Zwitserse sieraadontwerpers waar Nievelstein stage heeft gelopen.

De collectie hoeden van Edith Verhoeven (3D Arnhem) is tentoongesteld in de etalage van 'Coiffeur Antoine' in de Stokstraat. Deze etalage wordt vaker door Amarna ingericht en is nu gebruikt om Verhoevens hoeden te exposeren. Het gaat hier niet om hoofddeksels die dienen om het hoofd te tooien of te beschermen tegen felle zon. Door hun krachtige vormen en overtuigend kleuren- en lijnenspel zijn deze hoeden van een objectmatig, autonoom karakter. De ontwerpster zegt sterk beïnvloed te zijn door het werk van de Catalaanse surrealist Joan Miró. De hoeden zijn ontworpen naar een strenge vormdiscipline, in strakke maar vloeiende lijnen met een steeds terugkerende bolronde vorm. Deze collectie is net zo biomorfisch abstract als de schijnbaar in beweging blijvende, golvende lijnen in Miró's schilderijen.

Geen ornamenten, enkel vorm en kleur. Schaduw en licht zijn elementair; door kleur in contrast te brengen met grijs komt het koloriet tot leven en wordt in het grijs de vorm verheven tot esthetiek. Het werkterrein van Sabine IJsseldijk (Tathex Arnhem) is dat van 'meubel en interieur' en Galerie Amarna toont van haar hand een kast en een serie lampjes. Rondom de ranke, spitsronde kast is een roze doek gedrapeerd. IJsseldijk heeft net iets te veel naar vormgevers als Borék Sipek gekeken en heeft zich blijkbaar niet los kunnen maken van een dergelijke ornamentiek. Het enige cliché in een verder verrassende expositie.

Marcia Luyten

De presentatie duurt van 10 september tot en met 2 oktober. Galerie Amarna is geopend van di. t/m za. vanaf 11.00 uur, Rechtstraat 82-84. De collectie hoeden is te bezichtigen in de etalage van 'Coiffeur Antoine', Stokstraat 21.

Apen, kinderen en Klee samen in Natuurhistorisch Museum

„Dat kan mijn zoontje ook!”

Hebben mensen een oerdrang tot creatieve expressie? Een vraag die niet alleen kunstenaars, maar ook biologen en pedagogen bezigt. En waar komen deze drie disciplines beter samen dan bij een vergelijking van het gekrabbel van schilders, apen en kinderen? In het Natuurhistorisch Museum is over dit onderwerp de tentoonstelling *Kijk op Krabbels* ingericht.

Lekker klieren en kladderen met kleurpotloden en stiften op papier. Of misschien zelfs wel, als je ouders niet al te netjes zijn, met echte verf en penselen. Elke peuter of kleuter vindt dat leuk. Totdat er een bemoeizuchtige moeder naast je komt staan die vraagt: „Wat mooi, wat is dat?” „Een bos”, zegt het kind om haar een plezier te

doen, maar morgen kan het net zo goed een fabriek zijn. Vervolgens verscheurt het kind het papier tot grote schrik van de moeder. Kinderen tekenen namelijk niet om iets uit te beelden. Het gaat ze alleen om het krabbelen zelf.

Dat die krabbels er vaak wat ongecontroleerd uit zien heeft niets te maken met slecht ontwikkelde motoriek. Kinderen willen helemaal niet precies natekenen wat ze zien, ze tekenen naar hun gevoel. Dat blijkt uit een experiment van de Duitse pedagoog Friedrich Fröbel (begin negentiende eeuw). Hij vroeg aan kinderen die in een flat woonden om hun huis te tekenen. Alle kinderen tekenden een huis met een puntdak en een schoorsteen loodrecht op het schuine dak. Dat dat niet helemaal naar waarheid was wisten de kinderen wel, maar voor hun gevoel moest hun huis wel zo afgebeeld worden.

Zo ver gaan krabbelende mensapen natuurlijk niet, maar de tekeningen van chimpansees zijn goed te vergelijken met die van zeer jonge kinderen. Allereerst door het plezier dat beiden erin hebben. Daar-

naast maken beiden veel waaierachtige vormen die het hele papier vullen. Maar de tentoonstelling laat zien dat de chimpansee duidelijk achter moet blijven als het kind zich gaat ontwikkelen en het krassen verrijkt met cirkels (volgens Freud vanwege de herinnering aan de moederborst), vierkanten en als belangrijk tussenstation de 'koppoters'; mannetjes met armen en benen aan het hoofd.

Een aap kan de artistieke ontwikkeling van een kind dus niet bijhouden. Aan de andere kant proberen veel kunstenaars de spontane creativiteit van hun luierdragende collega's terug te krijgen. Zo gebruikte Paul Klee in sommige van zijn schilderijen de tekeningen van zijn zoontje Felix, en hebben kunstenaars als Miró, Escher en Brueghel 'koppoters' in hun oeuvre opgenomen. Een zeer gewaagde stap omdat de relatie tussen abstract peuterwerk en abstracte kunst toch al zo'n gevoelige is. Hoe vaak heeft een Appel aan de museumwand niet het smalende 'Dat kan mijn zoontje ook!' uitgelokt. En zeker bij een Appel mocht je dat zeggen. Hij zei zelf immers „Ik

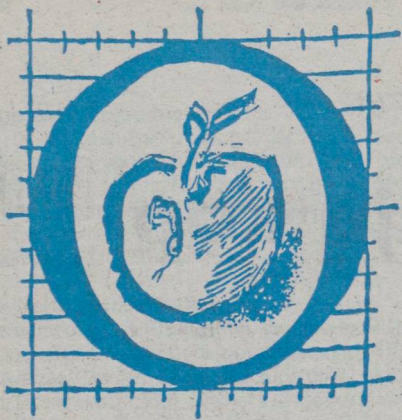
Fröbel
vroeg aan
kinderen
die in een
flat
woonden
om hun
huis te
tekenen.
Allen
tekenden
een
puntdak.

rotzooi maar wat aan”. In de tentoonstelling legt samensteller Ignace Schretlen, een Bossche huisarts, geduldig uit dat je de tentoongestelde reproducties van beroemde kunstenaars niet met het gekrabbel van de kinderen mag vergelijken. Kindertekeningen zijn niet gemaakt vanuit een bewuste keuze om op een bepaalde manier iets neer te zetten, een keuze die de kunstenaar wel maakt.

Ondanks dat zijn kindertekeningen het waard om te bewaren en in te lijsten. De onbevengene manier waarop je in je kinderjaren tekent komt nooit meer terug. Dat hadden de Florentijnse kunstenaars uit de vijftiende eeuw al door. Zij sloten een weddenschap af over wie van hen het beste kladderende kleuters kon nadoen. Niemand slaagde erin de betreffende stijl te imiteren. Op het laatste moment stapte een zwijgzame man naar voren. Probleemloos tekende hij enkele figuren die ook door jonge kinderen gemaakt hadden kunnen worden. Zijn naam was Michelangelo.

Chris van der Grinten

Kijk op Krabbels, natuurhistorisch museum Bosquetplein 6-7
ma-vrij: 10.00-12.30 en 13.30-17.00
za en zo: 14.00-17.00
toegang: F 3,50, CJP F 3,-

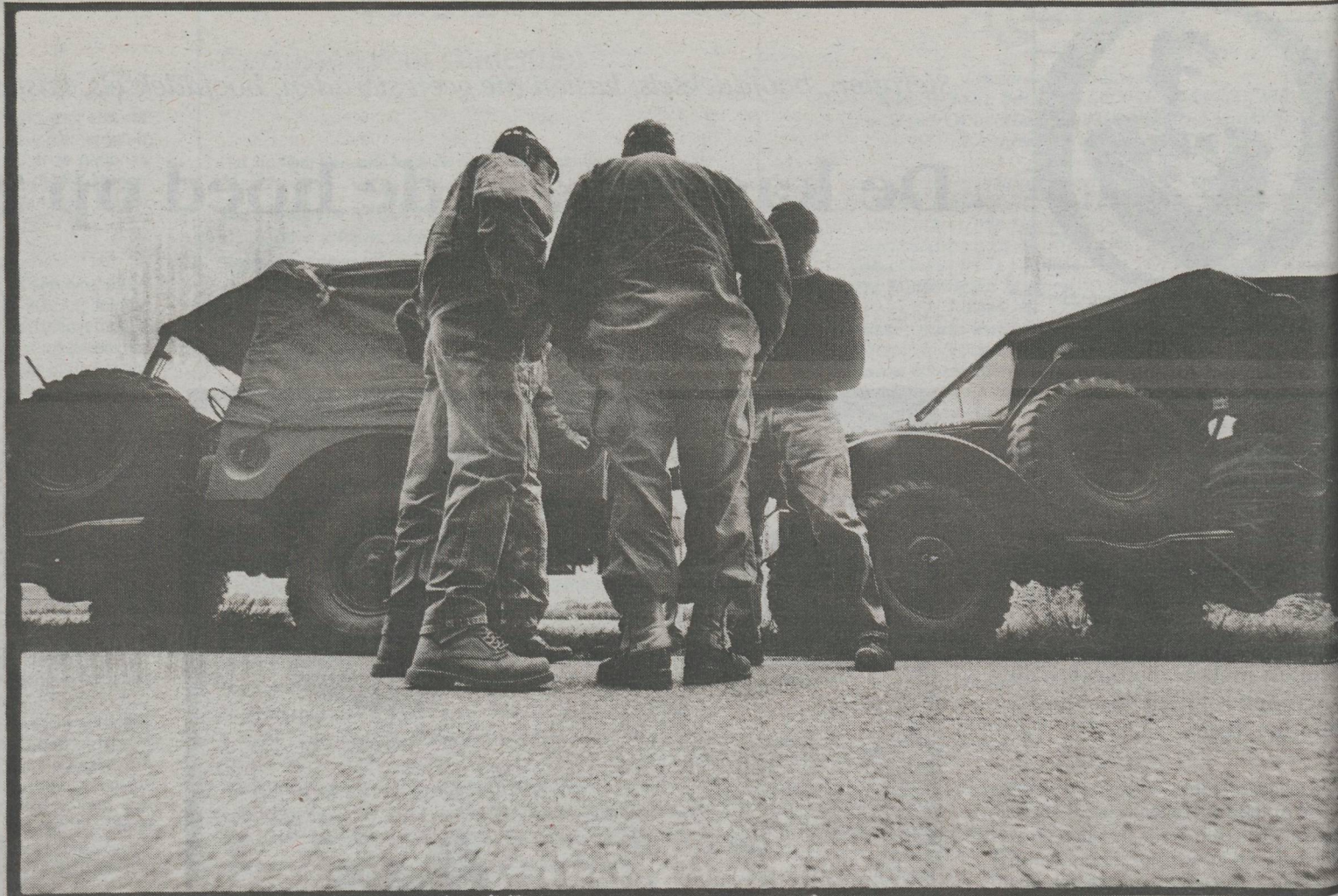

Begrip

Om mijn stukje van vorige week beter te kunnen duiden (ik beschreef het incompetent gedraai aan een universiteit) is het misschien handig om een korte cursus 'Universitaire Organisatie' te rechambleren. Goed dan, in de komende weken bespreek ik van boven naar beneden: het College van Bestuur, de Centrale Diensten, het College van Dekanen, faculteiten, vakgroepen, UD's, UHDS, professoren, dekanen, en tenslotte belemaal onderaan, in de stinkende oksel van de Rijksuniversiteit Limburg: de zwoegende (of niet dan?) slaven van de wetenschap, de aio's!

Lieve lezerinnetjes, houd jullie goed vast, want tot mijn ontslag zal ik de instrumenten 'Belediging' en 'Laster' niet schuwen. Daar gaat-ie: (Terwijl ik hier zo voor de nootboek-notebook- zit te peinzen hoe ik nu precies het College van Bestuur chirurgisch zal ontleiden realiseer ik mij dat het meest prominente lid van dat College een vogelaar is. Een vogelaar? Ja, een vogelaar: zo iemand die stilletjes in alle vroegte met rubberlaarzen aan, camouflagepetje op, en verrekijker aan de oogleden gekit, op zoek gaat naar zeldzame gevederde vrienden. Een bobby die met name in het Verenigd Koninkrijk nogal populair is. Al associërend kwam ik in Wales terecht waar ik onlangs een heuveltje beklom. Op een zondag. Dorstig arriveerden wij weer in het basiskamp, Llanberis. Wij zetten ons in het 'Heights Hotel' voor een verfrissende neut. 'Drinks?' vroeg het dienstertje. 'A pint of lager, please,' verordonneerde ik. Het meisjes bloosde, schurkte haar schortje wat heen en weer, en begon lichtelijk amechtig te sorry-en. Mijn Snowdon-vriendin maakte mij erop attent dat het verorberen van alcoholische versnaperingen in publieke gelegenheden door de weeks na elven 's avonds, en op zondag ook nog eens tussen twee en zeven uur, helaas verboden is. Vijf uur 's middags. Geen bier. Toch dorst, iedere vezel in mijn lichaam snakte naar koel gerstenat. Ik maakte mij op om het dienstertje de afgrijselijkste anti-Britse tirade sinds alle Engelse Oorlogen tezamen toe te voegen. Gelukkig bedwong mijn vriendin mij, sterker nog, ze begon mij uit te leggen waartoe deze onzinnige zeik moest dienen: het beperken van excessieve dronkenschap. Waaruit ik alleen maar kan opmaken dat echte Britten karakterloze slapjanussen zijn. Stiff upper lip? Weak lower brain! En dan nog eens iets: ook van douchen hebben de Britten geen verstand. Zelfs het hulp-, duw- en trekmiddelen is het Britse sanitair maar nauwelijks in staat een redelijke straal te produceren. Mijn vriendin en ik hebben ons afgevraagd waarom dat toch zo zit. Maar na het schrijven van bovenstaand intermezzo eet ik het: bij een te harde straal zijn Britten bang dat ze smelten) Nou, mijn smalende laaidunk over het CvB mag nog een weekje wachten.

Eva

De engelen van Maastricht

De regen staat bijna horizontaal en het is koud. Op een verscholen ventweggetje nabij Maastricht Airport stampet een dertiger stevig met zijn voeten, voor de gelegenheid gehuld in kistjes en slobkousen uit dat eerdere gewapend treffen. De rest van zijn kleding is vintage Tweede Wereldoorlog. De koppelriem, de overall, de helm en zelfs de Zippo waarmee een zoveelste Camel filter in de brand gaat. Via de portofoon wordt gemeld dat de touringbussen met oorlogsveteranen ter hoogte van Eindhoven zitten. Nog een klein uurtje. De dertiger krabt aan zijn snorretje. „Dat doet je toch wel wat,” mompelt hij, tegen niemand in het bijzonder.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Tegen alle zenuwen helpt de pose: armen over elkaar, benen licht gespreid en een wijde blik die is afgekeken van George C. Scott in zijn rol van generaal Patton. Zo ver als het oog reikt staan motoren, jeeps, vrachtwagens en andersoortig transportmaterieel. Voertuigen die meer dan vijftig jaar geleden van de produktieband zijn gerold, met engelengeduld vaak in perfecte staat teruggebracht. En niet zelden voor meer dan veertig mille. Urenlang kunnen ze het erover hebben, de leden van de Limburgse Historical Military Carclub Old Hickory. Nu is alle aandacht gericht op de man met de portofoon. Op zijn teken zal de doorweekte colonne uit de bossen verschijnen en de bevrijders van toen begeleiden naar Maastricht. Bij het eerste bezoek van de Amerikanen aan Maastricht -vijftig jaar geleden- scheen een stralende zon. Ruim drie maanden na de invasie in Normandië, in de namiddag van woensdag 13 september 1944, arriveerde in het stadsdeel Wijck het eerste bataljon van de Old Hickory-divisie. Duitse propagandazenders en een enkele oorlogscorrespondent spraken indertijd ook wel van Roosevelt's SS, omdat van alle onderdelen de dertigste divisie de minste krijgsgevangenen maakte.

Op de Limburgse jongeren van toen maakten de Amerikaanse oorlogsvoertuigen meer indruk. „Een jeep hadden we hier nooit eerder gezien,” herinnert Piet Caps zich. Het is nog vroeg in de ochtend en de voorzitter van de Carclub, als een van de weinigen niet in oorlogstenue, rommelt wat met de robuuste versnellingspook van zijn jeep. „Het is altijd weer bidden of-ie het doet.” Niet iedereen op de snelweg blijkt gecharmeerd van de authentieke Ford. Een uitgewoonde middenklasser met spoilers toetert geïrriteerd als Caps niet tijdig bemerkt dat hij rechts wordt ingehaald. Het vermag de pret niet te drukken: de voorzitter heeft er zin in. Maandenlang is hij bezig geweest met de voorbereidingen voor de optocht. Vrijstelling hier, vergunning daar - één grote heksenketel. Vera Lynn bijvoorbeeld, is door de gemeente Maastricht niet tijdig geregeld en bleek volgeboekt. Daar wisten een paar leden van de Carclub wel iets op: een travestiet die naar verluidt de hoogbejaarde nachtegaal perfect nadoet. „Maar dat kun je de liberators niet aandoen,” vindt Caps.

De jeep draait een erfje in Veldwezelt op. Caps hengst vrolijk op zijn antieke claxon en een dik mannetje van in de vijftig komt uit zijn schuur gehobbeld. Op zijn bolle T-shirt: *The Overlord Jubilee*. „Hij is 'n echte,” weet Caps. In de schuur, in slagorde, bevinden zich drie originele jeeps, een vrachtwagen en een eveneens legergroen gespoten aanhangwagen. Meestal afkomstig uit Amerikaanse legerdumps. In een enkel geval via talloze omwegen en evenzo veel formulieren geïmporteerd uit Tsjechië. In een hoekje staat een gedeukte raket van één meter hoog. De overdaad aan oor-

logsmemorabilia is volgens het mannetje eenvoudig te verklaren: „In België doet de overheid iets minder moeilijk.” Volgens Caps heeft de man ook een gereviseerde Sherman-tank, maar daar doet de plaatselijke gemeente wel moeilijk over. De Belgische verzamelaar inspecteert ondertussen het voertuig van de voorzitter. Achterop prijkt een pin-up van een dame in badpak, daaronder de woorden *follow me*. „Die tietten zitten veel te hoog,” weet de Belg. Waarop Caps, geamuseerd: „Op jouw leeftijd weet jij daar natuurlijk alles van.”

Als Caps en de Belg zich in de buurt van Beek vervoegen bij de andere Carclub-leden, zijn twee motorfanaten in gesprek over dienstplichtig soldaat Glenn Miller. In het laatste jaar van WO II stortte de Amerikaanse bandleider met zijn vliegtuig neer en werd nooit teruggevonden. Eén van de motorfanaten is *in the mood*: „Ik heb ontdekt dat vlakbij Maastricht een vliegtuig is gecrasht dat nergens geregistreerd stond. Moet dus een *special mission* zijn geweest.” Enig onderzoek zal wel vooraf moeten gaan, maar mettertijd kan het wellicht voluit over de zaterdagbijlage: Glenn Miller Te Margraten.

„Ze komen,” roept plotseling de man met de portofoon. Eerder dan verwacht. Sigaretten worden haastig uitgedrukt en de stoere blikken krijgen iets jongensachtigs. De dertiger met Patton-aspiraties verliest zijn cool en struikelt onhandig een vrachtwagen in. Zijn bumperbordje, met het opschrift *this vehicle is protected by Smith & Wesson*, oogt nu hilarisch. „Dit is altijd schitterend,” roept voorzitter Caps vanuit de eerste jeep. Hij kan het weten: ook aan de veertig- en dertigjarige herdenking van de bevrijding bewaart hij goede herinneringen. Zwaaien en claxonneren, dat is het credo. De vrouwen van de veteranen -ze zitten allemaal aan het raampje- zwaaien uitbundig terug. Achter één zo'n omaatje grijpt een veteraan naar z'n gebruiende voorhoofd en buigt licht voorover. „Voor de meeste liberators is het de laatste keer dat ze Nederland bezoeken,” had Caps al gezegd.

De colonne rijdt een verregaand Maastricht binnen. Op de Markt staat de eigenaar van D'n Ingel, gehuld in rood-wit carnavalspak, uitbundig zwaaiend met zijn staf. Ook hij is bevrijd. Halverwege de Servaasbrug wappert een vrouw met de Amerikaanse vlag. Ze houdt het doek tot onder haar kin, daarboven betraande kraal-oogjes en aandoenlijke konijnnetanden. Ze kan niet ouder dan veertig zijn. Caps glundert. „Dat vind ik altijd mooi, zo'n vlag.” Voor het Holiday Inn Crowne Plaza houdt de stoet halt. Onder een beschaafd applausje sjokken de vermoeide veteranen naar binnen. Allemaal dragen ze hetzelfde blauwe regenjack met herdenkingseembleem op de rug. Patton, die zijn grote vrachtwagen om de hoek heeft moeten parkeren, kan het niet meer aanzien. Tranen rollen in zijn dunne snorretje. Eén veteraan ziet het en kijkt vlug een andere kant op. Tevergeefs. Hij wordt in een staande houdgreep genomen door de vrouw met de konijnnetanden, die kennelijk met haar natgeregende *stars & stripes* van de Servaasbrug naar het hotel is gehold. Ze laat eenvoudig niet meer los. „Misschien een kind van hem,” oppert een lid van de Carclub. „Want zo ging dat tijdens de bevrijding.” Maar ze kan niet ouder dan veertig zijn. Even later -als de meeste Amerikanen in hun hotelkamer verpozen, in afwachting van de vele herdenkingen die ze zullen gaan opluisteren- hangt de vrouw rond bij de ingang. En dan gebeurt het: zomaar een veteraan die zich even buiten waagt, wordt onmiddellijk vastgepakt en afgelikt. „You're an angel,” troost de bejaarde. Eerst dan vouwt ze haar vlag op en sjokt ze de straten van Wyck in.

Oorlogsveteranen belangstellend bevrijders en bevrijdenen scharen zich rond gammele oorlogsreliëken. „Het is altijd wel bidden of-ie het doet.” (foto Nelly Tutkey)

Eugène Baak